MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ

ve

OKUL YÖNETİMİ

Hukuki Dayanaklar

Türk Milli Eğitim Sistemini Düzenleyen Genel Esaslar

Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Yapısı

MEB Merkez ve Taşra Teşkilatı

YÖK ve Üniversite Organları

Üniversiteler ve Atamalar

Devlet Memurları Kanunu

Uluslararası Sözleşmeler

1. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

Kanun no: **2709**
Kabul Tarihi: 7 Kasım **1982**
Resmî Gazete, 9.11.1982, Sayı 17863 (Mükerrer)

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 23 Eylül 1982 tarihinde Danışma Meclisi tarafından ve 18 Ekim 1982 tarihinde Milli Güvenlik Konseyi tarafından kabul edilmiş, halkoyuna sunulmak üzere 20 Ekim 1982 tarih ve 17844 sayılı Resmî Gazetede yayınlanmış, 7 Kasım 1982 Pazar günü yapılan halkoylaması sonucu % 91,17 oranında kabul oyu ile kabul edilmiş, bu kez tekrar 2709 sayılı Kanun olarak 9 Kasım 1982 tarih ve 17863 mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayınlanmıştır.

MADDE 42- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılamaz.

Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.

İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

(Ek fıkra: 9/2/2008-5735/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile)

Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.

Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır.

E. Yükseköğretim kurumları ve üst kuruluşları

1. Yükseköğretim kurumları

MADDE 130- Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

Kanun, üniversitelerin ülke sathına dengeli bir biçimde yayılmasını gözetir.

Üniversiteler ile öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler. Ancak, bu yetki, Devletin varlığı ve bağımsızlığı ve milletin ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği aleyhinde faaliyette bulunma serbestliği vermez.

Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır.

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.

Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya

üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılamazlar.

(Değişik: 29/10/2005-5428/1 md.) Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığına sunulur ve merkezî yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tâbi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı malî kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, malî ve idarî konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tâbidir.

2. Yükseköğretim üst kuruluşları

MADDE 131- Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim- öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur.

(Değişik: 7/5/2004-5170/8 md.) Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler ve Bakanlar Kurulunca seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulur.

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir.

3. Yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tâbi olanlar

MADDE 132- Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunlarının hükümlerine tâbidir.

2.MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU (1739)

(1739 sayılı)

Kanun Numarası : 1739
Kabul Tarihi : 14/6/1973

(1) a) Bu Kanunda geçen "temel eğitim" deyimi 16/6/1983 tarih ve 2842 sayılı Kanunla getirilen ek 1 inci maddeyle "ilköğretim" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

b) Bu Kanunda birlikte veya ayrı ayrı geçen "ilkokul" ve "ortaokul" ibareleri, 16/8/1997 tarih ve 4306 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle "ilköğretim okulu" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

I – Kanunun kapsamı :

Madde 1 – Bu Kanun, Türk milli eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri ve Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri bir sistem bütünlüğü içinde kapsar.

BİRİNCİ KISIM

Türk Milli Eğitim Sistemini Düzenleyen Genel Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Türk Milli Eğitiminin Amaçları

I – Genel amaçlar:

Madde 2 – Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. (Değişik: 16/6/1983 - 2842/1 md.) Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

II – Özel amaçlar:

Madde 3 – Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri

I – Genellik ve eşitlik:

Madde 4 – Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

II – Ferdin ve toplumun ihtiyaçları:

Madde 5 – Milli eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

III – Yöneltme:

Madde 6 – Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

(Değişik: 16/8/1997 - 4306/3 md.) Milli eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir.

Yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

IV – Eğitim hakkı:

Madde 7 – İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.

İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

V – Fırsat ve imkan eşitliği:

Madde 8 – Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır.

Maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyle parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.

Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

VI – Süreklilik:

Madde 9 – Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

VII – Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:

Madde 10 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/2 md.)

Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk

milliyetçiliği temel olarak alınır. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

VIII – Demokrasi eğitimi:

Madde 11 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/3 md.)

Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

IX – Laiklik :

Madde 12 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/4 md.)

Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

X – Bilimsellik:

Madde 13 – Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyle ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.

Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımından teşvik edilir ve desteklenir.

XI – Planlılık :

Madde 14 – Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.

XII – Karma eğitim:

Madde 15 – Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

XIII - Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği:[1]

Madde 16 – (Değişik: 25/6/2009-5917/17 md.)

Aynı alan içinde birden fazla örgün ve/veya yaygın eğitim kurumunun bir arada bulunması halinde eğitim kampüsü kurulabilir ve bunların ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim kampüsü yönetimi oluşturulabilir. Eğitim kampüsü bünyesindeki ortak açık alan, kantin, salon ve benzeri yerlerin işlettirilmesi veya işletilmesi kampüs yönetimince yerine getirilir. Bu şekilde elde edilen gelirler, kampüsün ortak giderlerinde kullanılır. Eğitim kampüslerinin kuruluşu, yönetiminin oluşumu, gelirlerinin

harcanması ve denetlenmesi ile bu fıkrada belirtilen diğer hususlar Maliye Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

XIV – Her yerde eğitim:

Madde 17 – Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Milli Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından MillİEğitim Bakanlığının denetimine tabidir.

İKİNCİ KISIM

Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Yapısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

I – Örgün ve yaygın eğitim:

Madde 18 – Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki anabölümden kurulur.

Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM

Örgün Eğitim

A) Okul öncesi eğitimi:

I – Kapsam:

Madde 19 – Okul öncesi eğitimi, mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.

Bu eğitim isteğe bağlıdır.

II – Amaç ve görevler:

Madde 20 – Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;

2. Onları ilk öğretime hazırlamak;

3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;

4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

III – Kuruluş :

Madde 21 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/6 md.) Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir.

Okul öncesi eğitim kurumlarının nerelerde ve hangi önceliklere göre açılacağı, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

(Mülga: 15/5/2008-5763/37 md.)

B) İlköğretim:

I – Kapsam:

Madde 22 – (Değişik: 30/3/2012 - 6287/7 md.) Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

II – Amaç ve görevler:

Madde 23 – İlköğretimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;

2. Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

3. (Ek: 16/8/1997 - 4306/4 md.) İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.

III – Kuruluş:

a) İlköğretim kurumları:

Madde 24 – (Değişik: 30/3/2012 - 6287/8 md.) İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.

b) Kuruluş şekilleri:

Madde 25 – (30/3/2012 - 6287/9 md.) İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Ortaokul ve liselerde, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur. Bu okullarda okutulacak diğer seçmeli dersler ile imam-hatip ortaokulları ve diğer ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri Bakanlıkça belirlenir.[1]

Nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde yatılı ilköğretim bölge okulları kurulur.

——————————

(1) Bu fıkra 30/3/2012 - 6287/9 maddesiyle kabul edilmiş olup, metne işlenmiştir.

C) Orta öğretim:

I – Kapsam:

Madde 26 – (Değişik: 30/3/2012 - 6287/10 md.) Ortaöğretim, ilköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Bu okulları bitirenlere ortaöğretim diploması verilir.

II – Ortaöğretimden yararlanma hakkı:

Madde 27 – İlköğretimini tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkanlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir.

III – Amaç ve görevler:

Madde 28 – Ortaöğretimin amaç ve görevleri, Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,

2. Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.

IV – Kuruluş:

Madde 29 – Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liselerden meydana gelir.

Belli bir programa ağırlık veren okullara lise, teknik lise ve tarım meslek lisesi gibi eğitim dallarını belirleyen adlar verilir.

Nüfusu az ve dağınık olan ve Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir.

Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğine göre, Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilir.

V – Ortaöğretimde yöneltme:

Madde 30 – Yöneltme ilköğretimde başlar; yanılmaları önlemek ve muhtemel gelişmelere göre yeniden yöneltmeyi sağlamak için ortaöğretimde de devam eder.

Yöneltme esasları ve çeşitli programlar veya ortaöğretim okulları arasında yapılacak yatay ve dikey geçiş şartları, Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenir.

VI – Yükseköğretime geçiş:

Madde 31 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/10 md.)

Lise veya dengi okulları bitirenler, yükseköğretim kurumlarına girmek için aday olmaya hak kazanır.

Hangi yükseköğretim kurumlarına, hangi programları bitirenlerin nasıl girecekleri, giriş şartları Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

VII – İmam-hatip liseleri:

Madde 32 – İmam - hatip liseleri, imamlık, hatiplik ve Kur'an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığınca açılan ortaöğretim sistemi içinde, hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır.

VIII – Güzel sanatlar eğitimi:

Madde 33 – Güzel sanatlar alanlarında özel istidat ve kabiliyetleri beliren çocukları küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere ilköğretim ve orta öğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir veya ayrı yetiştirme tedbirleri alınabilir. Özellikleri dolayısiyle bunların kuruluş, işleyiş ve yetiştirme ile ilgili esasları ayrı bir yönetmelikle düzenlenir.

D) Yükseköğretim:

I – Kapsam:

Madde 34 – Yüksek öğretim, orta öğretime dayalı en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitim kurumlarının tümünü kapsar.

II – Amaç ve görevler:

Madde 35 – Yüksek ögretimin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yurdumuzun bilim politikasına ve toplumun yüksek seviyede ve çeşitli kademelerdeki insan gücü ihtiyaçlarına göre yetiştirmek;

2. Çeşitli kademelerde bilimsel öğretim yapmak;

3. Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere, bütün bilimsel, teknik ve kültürel sorunları çözmek için bilimleri genişletip derinleştirecek inceleme ve araştırmalarda bulunmak;

4. Yurdumuzun türlü yönde ilerleme ve gelişmesini ilgilendiren bütün sorunları, Hükümet ve kurumlarla da elbirliği etmek suretiyle öğretim ve araştırma konusu yaparak sonuçlarını toplumun

yararlanmasına sunmak ve Hükümetçe istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini bildirmek;

5. Araştırma ve incelemelerinin sonuçlarını gösteren, bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlayan her türlü yayınları yapmak;

6. Türk toplumunun genel seviyesini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini sözle, yazı ile halka yaymak ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmaktır.

III – Kuruluş:

a) Yükseköğretim kurumları:

Madde 36 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/11 md.)

Yükseköğretim kurumları şunlardır:

1. Üniversiteler,

2. Fakülteler,

3. Enstitüler,

4. Yüksekokullar,

5. Konservatuvarlar,

6. Meslek yüksekokulları

7. Uygulama ve araştırma merkezleri,

Yükseköğretim kurumlarının amaçları, açılış, kuruluş ve işleyişleri ile öğretim elemanlarına ilişkin esaslar ve yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer hususlar, özel kanunlarında belirlenir.

b) Yükseköğretimin düzenlenmesi:

Madde 37 – Yüksek öğretim, milli eğitim sistemi çerçevesinde, öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir.

Bu bütünlük içinde çeşitli görevleri yerine getiren ve farklı seviyelerde öğretim yapan kuruluşlar bulunur.

Farklı seviyeler ve kuruluşlar arasında öğrencilere kabiliyetlerine göre, yatay ve dikey geçiş yolları açık tutulur.

IV – Yükseköğretimin paralı oluşu:

Madde 38 – Yüksek öğretim paralıdır. Başarılı olan fakat maddi imkanları elverişli olmayan öğrencilerin kayıt ücreti, imtihan harcı gibi her türlü öğrenim giderleri burs, kredi yatılılık ve benzeri yollarla sağlanır.

Öğrenim harç ve ücretlerinin tutarları ve bunların ödenme tarzları ile burs ve kredilerin tutarları ve bunların veriliş esasları, Maliye Bakanlığı ile birlikle hazırlanacak yönetmelikle tespit edilir. (1)

Bazı alanlar için mecburi hizmet karşılığı öğrenci yetiştirilmesi hakkındaki hükümler saklıdır.

V – Yükseköğretim planlaması:

Madde 39 – Yüksek öğretimde, öğretim elemanlarından, tesislerden ve öğrencinin zamanından en verimli bir şekilde yararlanmayı mümkün kılacak ve çeşitli bölgelerdeki yüksek öğretim kurumlarının dengeli bir şekilde gelişmesini sağlayacak tedbirler alınır; yüksek öğretimin bütününü kapsayan ve orta öğretimle ilgisini sağlayan bir planlama düzeni kurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yaygın Eğitim

I – Kapsam, amaç ve görevler:

Madde 40 – Yaygın eğitimin özel amacı, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş yahut, herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademeden çıkmış vatandaşlara, örgün eğitimin yanında veya dışında,

1. Okuma - yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim imkanları hazırlamak,

2. Çağımızın bilimsel, teknolojik, iktisadi, sosyal ve kültürel gelişmelerine uymalarını sağlayıcı eğitim imkanları hazırlamak,

3. Milli kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı, benimsetici nitelikte eğitim yapmak,

4. Toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak,

5. İktisadi gücün arttırılması için gerekli beslenme ve sağlıklı yaşama şekil ve usullerini benimsetmek,

6. Boş zamanları iyi bir şekilde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,

7. Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslekleri edinmelerini sağlayıcı imkanlar hazırlamak,

8. Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde ve mesleklerinde gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır.

II – Kuruluş:

Madde 41 – Yaygın eğitim, örgün eğitim ile birbirini tamamlayacak, gereğinde aynı vasıfları kazandırabilecek ve birbirinin her türlü imkanlarından yararlanacak biçimde bir bütünlük içinde düzenlenir.

Yaygın eğitim, genel ve mesleki - teknik olmak üzere iki temel bölümden meydana gelir. Bu bölümler birbirini destekleyici biçimde hazırlanır.

——————————

(1) Bu fıkradaki öğrenim harç ve ücretlerine ilişkin düzenlemenin yönetmelikle yapılmasını öngören kural Anayasa Mahkemesinin 26/3/1974 tarih ve E.1973/32, K. 1974/11 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

III – Koordinasyon:

Madde 42 – Genel, mesleki ve teknik yaygın eğitim alanında görev alan resmi, özel ve gönüllü kuruluşların çalışmaları arasındaki koordinasyon Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanır.

Genel yaygın eğitim programlarının düzenleniş şekli yönetmelikle tespit edilir.

Mesleki ve teknik yaygın eğitim faaliyetlerini yürüten Bakanlıklar ile özerk eğitim kurumları ve resmi ve özel işletmeler arasında Milli Eğitim Bakanlığınca sağlanacak koordinasyon ve işbirliğinin esasları kanunla düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Öğretmenlik Mesleği

1 – Öğretmenlik : *(1)*

Madde 43 – Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler.

Öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır.

Yukarıda belirtilen nitelikleri kazanabilmeleri için, hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmelerinin sağlanması esastır. Bu öğrenim lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerde yatay ve dikey geçişlere de imkan verecek biçimde düzenlenir.

II – Milli Eğitim Bakanlığına bağlı "Eğitim Yüksekokulu " açma yetkisi:

Madde 44 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/12 md.)

Öğretmenlik formasyonu veren ve öğretmen yetiştiren Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yüksekokulları, Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulabilirler.

III – Öğretmenlerin nitelikleri ve seçimi:

Madde 45 – Öğretmen adaylarında genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagöjik formasyon bakımından aranacak nitelikler Milli Eğitim Bakanlığınca tespit olunur.

(Değişik: 16/6/1983 - 2842/13 md.) Öğretmenler,öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarından ve bunlara denkliği kabul edilen yurtdışı yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından, Milli Eğitim Bakanlığınca seçilirler.

Yüksek öğrenimleri sırasında pedagojik formasyon kazanmamış olanların ihtiyaç duyulan alanlarda, öğretmenliğe atanmaları halinde bu gibilerin adaylık dönemi içinde yetişmeleri için Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli tedbirler alınır.

Hangi derece ve türdeki eğitim, öğretim, teftiş ve yönetim görevlerine, hangi seviye ve alanda öğrenim görmüş olanların ne gibi şartlarla seçilebilecekleri yönetmelikle düzenlenir.

IV – Öğretmenlerin bölge hizmeti:

Madde 46 – Öğretmenlikte yurdun çeşitli bölgelerinde görev yapmak esastır.

Hizmet bölgeleri ve ihtiyaçlara göre bu bölgelerarası yer değiştirme esasları yönetmelikle düzenlenir.

V – Uzman ve usta ögreticiler:

Madde 47 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/14 md.)

Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmetiçi yetiştirme kurs,seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilir.

Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir.

VI – Öğretmenlerin hizmet içi yetiştirilmesi:

Madde 48 – Öğretmenlerin daha üst öğrenim görmelerini sağlamak üzere yaz ve akşam okulları açılır veya hizmet içinde yetiştirilmeleri maksadıyle kurslar ve seminerler düzenlenir.

Yaz ve akşam okulları öğretmen yetiştiren kurumlarca açılır; bunlara devam ederek yeterli krediyi dolduran öğretmenlere o kurumun belge veya diploması verilir.

Milli Eğitim Bakanlığınca açılan kurs ve seminerlere devam edenlerden başarı sağlayanlara belge verilir. Bu belgelerin, öğretmenlerin atama, yükselme ve nakillerinde ne ölçüde ve nasıl değerlendirileceği yönetmelikle düzenlenir.

VII – Yurt içi ve yurt dışı yetişme imkanları:

Madde 49 – Yurt içinde ve dışında daha üst öğrenim yapmak veya bilgi, görgü ve ihtisaslarını arttırmak isteyen öğretmenlerin belli şartlarla, aylıklı veya aylıksız izinli sayılmaları sağlanır; bu şartlar, milli eğitimin ihtiyaçları gözönünde tutularak, hazırlanacak yönetmelikle belirtilir.

VIII – Öğretmen konutları:

Madde 50 – Milli Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, özellikle mahrumiyet bölgelerinde görevli öğretmenlere konut sağlanır.

Konutlar okul binaları ile birlikte planlanır ve yapılır.

Eski eğitim kurumlarının konut ihtiyacı bir plana bağlanır ve bu konutların yapımı için, her yıl Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesine gerekli ödenek konur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Okul Binaları ve Tesisleri

Okul yapıları ve taşınmazları (1)

Madde 51 – Her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre Milli Eğitim Bakanlığınca planlanır ve yaptırılır.

Bu maksatla her yıl Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine gerekli ödenek konur.

Arsa temini ile okul bina ve tesislerin yapım ve donatımında, Devletin azami imkanlarının kullanılması yanında vatandaşların her türlü yardımlarından da yararlanılır ve yardımlar teşvik edilir ve değerlendirilir.

BEŞİNCİ KISIM

Eğitim Araç ve Gereçleri

I – Kapsam:

Madde 52 – Eğitim araç ve gereçleri, eğitim kurumlarında kullanılacak ders kitapları ile öğretmen ve öğrencilere kaynak ve yardımcı olacak basılı eğitim malzemesini, milli eğitimin genel amaçlarının gerçekleşmesine yararlı olacak diğer eserleri ve eğitim araç ve gereçlerini kapsar.

II – Görev:

Madde 53 – Milli Eğitim Bakanlığı, kendisine bağlı eğitim kurumlarının eğitim araç ve gereçlerini, gelişen eğitim teknolojisine ve program ve metotlara uygun olarak sağlamak, geliştirmek, yenileştirmek, standartlaştırmak, kullanılma süresini ve telif haklarını ve ders kitabı fiyatlarını tespit etmek, paralı veya parasız olarak ilgililerin yararlanmasına sunmakla görevlidir.

III – Görevin yerine getirilmesi:

Madde 54 – Milli Eğitim Bakanlığı eğitim araç ve gereçlerini,

1. Hazırlamak, imal etmek ve satın almak;

2. Kişilere veya kuracağı komisyonlara veya yarışmalar düzenleyerek hazırlatmak;

3. Özel kesimce hazırlananlar veya imal edilenler arasından seçmek veya tavsiye etmek suretiyle 53 üncü maddede belirtilen görevini yerine getirir.

IV – Okullarda okutulacak kitapların tespiti ve ücret ödenmesi:

Madde 55 – (Değişik: 3/12/2003 - 5005/2 md.)

(İptal birinci fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 15/5/2008 tarihli, E.: 2004/1, K.: 2008/106 sayılı Kararı ile.)

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak veya hazırlatılacak kitaplar ile eğitim araç ve gereçlerini hazırlama, inceleme ve redaksiyonunda görevlendirilenlere ücret ödenir.

Ders kitaplarına ilişkin yarışmalarda derece alanlara verilecek ödülün ödeme, usul ve esasları ile miktarı yönetmelikle belirlenir.

Özel kesimce hazırlanan ve okullarda ders kitabı olarak okutulmak üzere Millî Eğitim Bakanlığına gönderilen eserler ücret karşılığı incelenir.

Ders kitaplarının kabulü, uygunluk süresi, telif hakkı ve ücretlerle ilgili esaslar; inceleme işlemleri ve alınacak inceleme ücreti miktarı; Millî Eğitim Bakanlığınca incelettirilecek eserler için ödenecek ücret miktarı; ders kitaplarının hazırlanması ve incelenmesinde aranacak kriterler ile ders kitabı üreten yayın

evlerinde aranacak kriterler; ders kitabı dışındaki diğer kitap ve eğitim araçlarının kullanımı ve bunlardan hangileri için inceleme ücreti alınacağı ve ödeneceği ile ilgili esas ve usuller Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

ALTINCI KISIM

Eğitim ve Öğretim Alanındaki Görev ve Sorumluluk

I – Yürütme, gözetim ve denetim:

Madde 56 – Eğitim ve öğretim hizmetinin, bu kanun hükümlerine göre Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur.

II – Yasaklık:

Madde 57 – Askeri maksatlarla açılacak okullar hariç, bu kanun hükümlerine aykırı hiç bir eğitim faaliyetinde bulunulamaz.

III – Okul açma yetkisi:

Madde 58 – (Değişik: 16/6/1983 - 2842/16 md.)

Türkiye'de ilköğretim okulu, lise veya dengi okullar, Milli Eğitim Bakanlığının izni olmaksızın açılamaz.

Milli Eğitim Bakanlığı veya diğer bir bakanlık tarafından açılmış veya açılacak okullar (Askeri liseler dahil) ile özel okulların derecelerinin tayini, Milli Eğitim Bakanlığına aittir.

Askeri eğitim kurumlarının dereceleri, Milli Savunma Bakanlığı ile birlikte tespit edilir.

Diğer bakanlıklara bağlı lise ve dengi okulların program ve yönetmelikleri, ilgili bakanlıkla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından birlikte yapılır ve Milli Eğitim Bakanlığınca onanır.

Diğer bakanlıklara bağlı okullar, Milli Eğitim Bakanlığının gözetim ve denetimine tabidir. Gözetim ve denetim sonunda uygun eğitim ortamı ve niteliği taşımayan kurumların denkliği usulüne uygun şekilde Milli Eğitim Bakanlığınca iptal edilir. Buna ait esaslar Bakanlar Kurulunca çıkarılan bir yönetmelikle düzenlenir.

IV – Yurt dışı eğitim:

Madde 59 – Türk vatandaşlarının yurt dışında eğitim, öğrenim ve ihtisas görmeleri ile ilgili Devlet hizmetlerinin düzenlenmesinden (askeri öğrenciler hariç), Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur.

2. İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU (222)

(222 sayılı)

Kanun Numarası : 222
Kabul Tarihi : 5/1/1961

***

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yönetmelik için, "Yönetmelikler Külliyatı"nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

***

Madde 1 – İlköğretim, kadın erkek bütün Türklerin milli gayelere uygun olarak bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir.

Madde 2 – İlköğretim, ilköğrenim kurumlarında verilir; öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburi, Devlet okullarında parasızdır.

Madde 3

Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.

Madde 4 – Türk vatandaşı kız ve erkek çocuklar ilköğrenimlerini resmi veya özel Türk ilköğretim okullarında yapmakla mükelleftir.

Madde 5 – Mecburi öğretim çağında olup da, memleket dışında olmak, oturduğu yerde okul bulunmamak veya sağlık durumu dolayısiyle ilköğretim okuluna devam edemiyen vatandaşlardan özel olarak öğretim görenler, imtihanla ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına veya mezuniyet imtihanlarına alınırlar.

BİRİNCİ BÖLÜM

Teşkilat

İlköğretim kurumları şunlardır:

a) Mecburi olanlar:

(1) İlköğretim okulları (gündüzlü, pansiyonlu, yatılı ilköğretim okulları ve gezici okullar),

(2) Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar,

(3) Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar.

b) İsteğe bağlı olanlar:

(1) Okul öncesi eğitim kurumları,

(2) Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar.

İlköğretim; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur.

İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.

Nüfusun az veya dağınık olduğu yerlerde; köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan veya durumu uygun bulunan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde ise yatılı ilköğretim bölge okulları veya gezici okullar açılabilir. Gezici okullarda gezici öğretmenler görevlendirilir.

Bu okullarda yetiştirici sınıflar ve kurslar da açılabilir.

Şehir ve kasabalarda, ihtiyaca göre yatılı veya pansiyonlu okullar kurulabilir.

İlde İlköğretim Görevlileri

Madde 14

(...) [1] İlkokullar ve ortaokullar birlikte veya ayrı oluşlarına, büyüklüğüne,[2] anasınıfları ve özel eğitim sınıflarının bulunuşuna göre, ilköğretim kurumlarında aşağıdaki görevliler bulunur:

a) Müdür ve müdür yardımcıları,

b) Öğretmenler; sınıf, branş, okul öncesi eğitim, özel eğitim öğretmenleri ile gezici öğretmenler ve usta öğreticiler,

c) Rehberlik uzmanları,

d) Sağlık, teknik, genel idare ve yardımcı hizmetler sınıflarına dahil personel ile eğitim faaliyetlerinin gerektirdiği diğer personel.

İlköğretim kurumlarındaki görevlilerin nitelikleri, görev ve yetkileri ile atanma usul ve esasları yönetmelikle tespit edilir. [3]

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İlköğretim Kurulları

Okul Öncesi Eğitim ve Öğretim Kurumları ile İlköğretim Okullarının

Açılma, Kapanma ve Öğretime Ara Verme Zamanları

İlköğretim kurumlarının açılma, kapanma ve öğretime ara verme zamanları Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 43 – İlköğretim okulların yaz tatili, sınavların bitimi tarihinden yeni öğretim yılının başına kadar sürer.

a) Öğretmenler, yaz tatili içinde aralıksız iki ay izinlidirler.

Ancak, bu iki aylık izin sürelerine dokunulmadan kalan tatil zamanlarında yönetmeliğinde saptanacak meslekle ilgili çalışmalara katılmakla yükümlüdürler.

b) Tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenlerin yaz tatili izinleri, bölge ilköğretim müfettişleriyle, İlçe eğitim müdürü tarafından okul ve kurumların korunması da gözönünde tutularak ayarlanır.

c) Okul müdürleriyle müdür yardımcıları tatil aylarında okul işlerini ayarlamak ve düzenlemek şartı ile, sıra ile izinlerini kullanırlar.

Madde 44 – Öğretmenler kanunlarla kendilerine verilen işlerden başka, meslek dışı her hangi bir görevle yükümlü tutulamazlar.

Kayıt ve Kabul

Madde 46 – Her çocuk, mecburi ilköğrenim çağına girdiği öğretim yılı başında 3 üncü madde gereğince ilköğretim okuluna kayıt ve kabul edilir. Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilköğretim okuluna yazdırmakla yükümlüdür.

Bu kanunda sözü geçen "aile başkanı" deyiminden maksat, veli veya vasi durumunda bulunmadığı halde ilköğretime devama mecbur olan çocukları sürekli olarak yanında bulunduran veya barındıran, yahut da çalıştırandır.

Mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremiyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere en çok iki öğretim yılı daha okula devamlarına izin verilir.

Bu iki yıllık uzatma sonunda da okulu bitiremiyen çocuklara tasdikname verilerek, kayıtları silinir.

Madde 47 – Bir öğretim yılı, okulda, derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadarki süredir.

Madde 48 – Her yıl derslere başlamadan en az 15 gün önce, muhtarlar okul müdürüyle iş birliği yaparak köy ve mahallelerindeki mecburi öğrenim çağında bulunan çocukların künyelerini gösterir üç nüsha çizelge hazırlayıp birer nüshasını okul idarecilerine ve ilçe eğitim müdürlüğüne verir. Diğer nüshasını da yanlarında saklarlar. Çocuklarını zamanında okula yazdırmalarını, veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirir ve ilan ederler.

Mecburi öğrenim çağında olup da belirli zaman içersinde okula yazdırılmıyan çocukları, okul müdürleri kendiliklerinden okula kaydeder ve devam ettirilmesini veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirirler. Bu gibi çocuklar yine de okula gelmezlerse; haklarında devamsız öğrenciler gibi işlem yapılır.

Madde 49 – Nüfus hüviyet cüzdanı bulunmıyan veya henüz nüfus kaydı yaptırılmamış bulunan çocukların yaşları, çocuklar görülmek suretiyle, ihtiyar kurullarınca tayin ve tesbit olunarak bunlar da mecburi öğrenim çağında olanlar çizelgesine yazılırlar.

Madde 50 – Birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı 40 dan fazla olamaz.

Madde 51 – Her yıl Eylül ayının üçüncü haftası "İlköğretim haftası" dır. Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak programa göre hafta içinde türlü yollarla ilköğretimin önemi belirtilir.

3. İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

(4+4+4)

Kanun No. **6287**

Kabul Tarihi: 30/3/2012

MADDE 1 – 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 3 – Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter."

MADDE 2 – 222 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7 – İlköğretim; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur."

MADDE 3 – 222 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir."

MADDE 4 – 222 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "büyüklüğüne" ibaresi "İlkokullar ve ortaokullar birlikte veya ayrı oluşlarına, büyüklüğüne" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5 – 222 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 4 – Bu Kanunun 76 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre elde edilen gelirler, il özel idarelerince, ortaöğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanması için de kullanılır."

MADDE 6 – 222 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 11 – Bu maddenin yayımı tarihinde ilköğretim kurumlarının 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarında eğitim görenler eğitimlerini bu kurumlarda tamamlar.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenir; Bakanlık bu maddenin uygulanmasıyla ilgili düzenlemeleri il, ilçe ve okul bazında yapmaya yetkilidir."

MADDE 7 – 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 22 – Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5

yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter."

MADDE 8 – 1739 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 24 – İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir."

MADDE 9 – 1739 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin mülga birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Ortaokul ve liselerde, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur. Bu okullarda okutulacak diğer seçmeli dersler ile imam-hatip ortaokulları ve diğer ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri Bakanlıkça belirlenir."

MADDE 10 – 1739 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 26 – Ortaöğretim, ilköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Bu okulları bitirenlere ortaöğretim diploması verilir."

MADDE 11 – 1739 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3 – Zorunlu ortaöğretim 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanır. Bakanlar Kurulu uygulamayı bir eğitim-öğretim yılı ertelemeye yetkilidir."

MADDE 12 – 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüzde onundan fazla" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 13 – 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan "sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim" ibaresi "ilköğretim ve ortaöğretim" şeklinde değiştirilmiş ve maddede yer alan "sekiz yıllık kesintisiz" ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 14 – 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

4. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Kanun Hük. Kar. nin Tarihi 25/08/2011

No: **652**

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı; Anayasa, 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile kalkınma plan ve programları doğrultusunda millî eğitim hizmetlerini yürütmek üzere, Millî Eğitim Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Görevler

MADDE 2 – (1) Millî Eğitim Bakanlığının görevleri şunlardır:

a) Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedenî, zihnî, ahlakî, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek.

b) Eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejileri belirlemek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek.

c) Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek.

ç) Eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve koordine etmek.

d) Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek. (1)

e) Özel yetenek sahibi kişilerin bu niteliklerini koruyucu ve geliştirici özel eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek.

f) Yükseköğretim kurumları dışındaki eğitim ve öğretim kurumlarını açmak, açılmasına izin vermek ve denetlemek.

g) Yurtdışında çalışan veya ikamet eden Türk vatandaşlarının eğitim ve öğretim alanındaki ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çalışmaları ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde yürütmek.

ğ) Yükseköğretim dışında kalan ve diğer kurum ve kuruluşlarca açılan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumlarının denklik derecelerini belirlemek, program ve düzenlemelerini hazırlamak.

h) Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı ortaöğretim kurumlarının program ve denklik derecelerinin belirlenmesi ile yönetmeliklerinin hazırlanmasında işbirliğinde bulunmak.

ı) Yükseköğretimin millî eğitim politikası bütünlüğü içinde yürütülmesini sağlamak için, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bakanlığa verilmiş olan görev ve sorumlulukları yerine getirmek.

i) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Bakanlık Teşkilatı

Teşkilat

MADDE 3 – (1) Bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Bakan

MADDE 4 – (1) Bakanlık teşkilatının en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Bakanlığı, Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.

b) Bakanlığın görev alanına giren konularda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.

c) Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.

ç) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

Müsteşar ve Müsteşar Yardımcıları

MADDE 5 – (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikaları ile stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık birimlerine gereken emirleri verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar, bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(2) Müsteşara yardımcı olmak üzere beş Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hizmet birimleri

MADDE 6 – (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır: (1)

a) Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.

b) Ortaöğretim Genel Müdürlüğü.

c) Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü.

ç) Din Öğretimi Genel Müdürlüğü.

d) Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

e) Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü.

f) Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü.

g) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.

ğ) Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü.

h) (Ek: 1/3/2014 - 6528/15 md.) Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

ı) (Ek: 1/3/2014-6528/15 md.) Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü.

i) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü.

j) Rehberlik ve Denetim Başkanlığı.

k) Strateji Geliştirme Başkanlığı.

l) Hukuk Müşavirliği.

m) İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü.

n) Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

o) (Değişik: 1/3/2014-6528/15 md.) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.

ö) (Değişik: 1/3/2014-6528/15 md.) İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı.

p) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.

r) Özel Kalem Müdürlüğü.

---

(1) 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle bu fıkraya (ğ) bendinden sonra gelmek üzere (h) ve (ı) bentleri eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve mevcut (m) ve (n) bentleri, (o) ve (ö) bentleri olmak üzere değiştirilmiştir.

Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

MADDE 7 – (1) Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Okul öncesi ve ilköğretim okul ve kurumlarının yönetimine ve öğrencilerinin eğitim ve öğretimine yönelik politikalar belirlemek ve uygulamak.

b) Okul öncesi ve ilköğretim okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç-gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

c) İlköğretim öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının giderilmesi ve maddî yönden desteklenmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

MADDE 8 – (1) Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Ortaöğretim okul ve kurumlarının yönetimine ve öğrencilerinin eğitim ve öğretimine yönelik politikalar belirlemek ve uygulamak.

b) Ortaöğretim okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç-gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

c) Ortaöğrenim öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının giderilmesi ve maddî yönden desteklenmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

MADDE 9 – (1) Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Meslekî ve teknik eğitim ve öğretim veren okul ve kurumların yönetimine ve öğrencilerinin eğitim ve öğretimine yönelik politikalar belirlemek ve uygulamak.

b) Meslekî ve teknik eğitim ve öğretim veren okul ve kurumların eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç-gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

c) Eğitim-istihdam ilişkisini güçlendirecek, meslekî eğitimi yaygınlaştıracak politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek.

ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

MADDE 10 – (1) Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) İmam-hatip liselerinin yönetimine ve öğrencilerinin eğitim ve öğretimine yönelik politikalar belirlemek ve uygulamak.

b) İlköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında din kültürü ve ahlâk eğitim ve öğretimine ait programlar ile ders kitaplarını, eğitim araç-gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

MADDE 11 – (1) Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) İlgili bakanlıklarla işbirliği içinde, özel eğitim sınıfları, özel eğitim okulları, rehberlik ve

araştırma merkezleri, iş okulları ve iş eğitim merkezleri ile aynı seviye ve türdeki benzeri okul ve kurumların yönetimine ve öğrencilerin eğitim ve öğretimine yönelik politikalar belirlemek ve uygulamak.

b) İlgili bakanlıklarla işbirliği içinde, özel eğitim okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç-gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MADDE 12 – (1) Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Zorunlu eğitim dışında, eğitim ve öğretimi hayat boyu devam edecek şekilde yaygınlaştırmak amacıyla politikalar oluşturmak, bunları uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

b) Yaygın eğitim ve öğretim ile açık öğretim hizmetlerini yürütmek.

c) Örgün eğitim sistemine girmemiş, herhangi bir eğitim kademesinden ayrılmış veya bitirmiş vatandaşlara yaygın eğitim yoluyla genel veya meslekî ve teknik öğretim alanlarında eğitim ve öğretim vermek.

ç) Yaygın eğitim ve öğretim okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç-gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak.

d) Yaygın özel öğretim kurumlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek.

e) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre aday çırak, çırak, kalfa ve ustaların genel ve meslekî eğitimlerini sağlamak.

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü (1)

MADDE 13– (1) Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın ilgili birimleriyle işbirliği içinde, yükseköğretim dışındaki her kademedeki özel öğretim kurumlarının açılmasına izin vermek ve bunları denetlemek.

b) (Ek : 11/10/2011 - KHK - 662/78 md.) Her kademedeki öğrencilere yönelik dernek ve vakıflar ile gerçek ve diğer tüzel kişilerce açılacak veya işletilecek yurt, pansiyon ve benzeri kurumların açılması, devri, nakli ve kapatılmasıyla ilgili esasları belirlemek ve denetlemek.

c) 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunuyla Bakanlığa verilen görevleri yerine getirmek.

ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(1) 11/10/2011 tarihli ve 662 sayılı KHK'nin 78 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinden sonra gelmek üzere (b) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

MADDE 14 – (1) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Eğitim ve öğretimin teknoloji ile desteklenmesine yönelik işleri yürütmek.

b) Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde bilişim teknolojileri ile bilişim ürünlerinin kullanılmasına yönelik çalışmalar yürütmek.

c) (Mülga: 1/3/2014-6528/26 md.)

ç) Yaygın eğitim ve öğretime yönelik olarak bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı program, film ve benzeri yayınları hazırlamak veya hazırlatmak, yayınlamak veya yayınlatmak.

d) Eğitim ve öğretimde uygulanan yeni teknoloji ve gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek.

e) Eğitim ve öğretimde teknolojik imkânların tüm yurt çapında etkin ve yaygın biçimde kullanılmasını ve her öğrencinin bilgi teknolojilerinden yararlanmasını sağlamak.

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

MADDE 15 – (1) Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Öğretmenlerin nitelikleri ve yeterliklerinin belirlenmesi ve geliştirilmesine yönelik politikaları oluşturmak, bu amaçla ilgili birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

b) Bakanlık öğretmenleri ile talepleri hâlinde özel öğretim kurumları eğitim personeline yönelik olarak; meslek öncesi ve meslek içi eğitimi vermek veya verdirmek, gelişmeleri için kurslar açmak veya açtırmak, uzmanlık programları, seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek.

c) Öğretmenlere yönelik olarak verilecek eğitime ilişkin konularda inceleme ve araştırmalar yapmak.

ç) Görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapmak; bunlarla ortak çalışma, araştırma, eğitim programları düzenlemek, danışma kurulları ve komisyonlar oluşturmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Öğretmenlere verilecek meslek öncesi, meslek içi ve diğer eğitimlere ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

MADDE 15/A –(Ek: 1/3/2014-6528/16 md.)

(1) Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Merkezî sistemle yürütülen resmî ve özel yerleştirme, bitirme, karşılaştırma sınavlarını planlamak, uygulamak ve değerlendirmek

b) Kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri tarafından talep edilen mesleğe giriş,

yeterlik, görevde yükselme ve benzeri sınav hizmetlerini yürütmek

c) Sınavlara ilişkin değerlendirme ve sonuç belgelerinin düzenlenmesi ile itirazların incelenmesi işlemlerini yürütmek

ç) Genel Müdürlük tarafından yapılan sınavlarda sorulacak soruları hazırlamak veya hazırlatmak, denetlemek ve güvenli bir şekilde saklanması için gerekli tedbirleri almak

d) Ölçme ve değerlendirme teknikleri üzerine araştırmalar yapmak veya yaptırmak

e) Gerekli durumlarda oluşturulacak başvuru merkezleri ve sınav koordinatörlüklerinin koordinasyonunu sağlamak, sınavlarda görev alacak personeli belirlemek ve bu kişilere gerekli hizmet içi eğitimi vermek

f) Genel Müdürlükçe yürütülen sınav, ölçme, değerlendirme, yerleştirme ve diğer hizmet bedellerini belirlemek, tahsil etmek ve döner sermaye hesabında tutmak

g) Yapılan sınavların sonuçlarını değerlendirmek suretiyle eğitim politikalarının oluşturulması ve geliştirilmesi amacıyla ilgili hizmet birimlerine veri desteği sağlamak

ğ) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak

Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü

MADDE 15/B –(Ek: 1/3/2014-6528/16 md.)

(1) Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Yükseköğretim politikasının, strateji ve amaçlarının belirlenmesi, geliştirilmesi ve etkili bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirlerin alınmasında ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak

b) Yükseköğretime giriş sistemine ilişkin usul ve esasların belirlenmesinde ilgili birim, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak

c) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bakanlığa verilmiş olan görev ve sorumlulukları yerine getirmek

ç) 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun hükümlerine göre yurt dışına yükseköğrenim görmek amacıyla gönderileceklerin sayısı, eğitim alanları, gönderileceklerde aranacak nitelikler, yurt dışındaki öğrenim çalışmaları ve istihdamlarının sağlanması ile ilgili işleri yürütmek ve koordinasyonu sağlamak

d) Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın eğitim ve öğretim hizmetlerini yürütmek, yurda dönüşlerinde eğitim sistemimize uyumlarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak

e) Bakanlığın yurt dışındaki okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç ve gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak, Talim ve Terbiye Kurulunun görüşüne sunmak

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

MADDE 16 – (1) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşlarla ilgili işbirliği çalışmaları ile ilgili

mevzuat çerçevesinde ikili anlaşmalara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

b) Bakanlığın diğer birimleri tarafından yürütülen ve uluslararası işbirliğine dayanan projelerin koordinasyonunu sağlamak.

c) 16/12/1960 tarihli ve 168 sayılı Yabancı Memleketlerde Türk Asıllı ve Yabancı Uyruklu Öğretmenlere Sosyal Yardım Yapılması Hakkında Kanunla Bakanlığa verilen görevleri yerine getirmek.

ç) Yabancı hükümet ve kuruluşlardan sağlanan veya ülkemiz tarafından yabancılara verilen burslarla, kendi hesabına öğrenim yapmak üzere ülkemize gelen yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin görev ve hizmetleri yerine getirmek.

d) (Mülga: 1/3/2014-6528/26 md.)

e) Eğitim ve öğretim alanında ülkemizle dil, tarih veya kültür birliği bulunan ülke ve topluluklar ile diğer ülkelerle işbirliğine yönelik işleri yürütmek.

f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

İç Denetim Birimi Başkanlığı

Bakanlığın faaliyetleri ile mali ve mali olmayan tüm kaynaklarını; bağımsız ve tarafsız iç denetçileri vasıtasıyla risk esaslı uygunluk, performans, mali, bilgi teknolojisi ve sistem denetimi uygulamalarıyla değerlendirmek ve yönetime yardımcı olmak suretiyle Türk eğitim sistemine değer katmaktır.

KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNUNUN İÇ DENETİMLE İLGİLİ MADDELERİ/HÜKÜMLERİ

Kanun Numarası : 5018
Kabul Tarihi : 10.12.2003
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih :24.12.2003 Sayı :25326

Üst yöneticiler

Madde 11- Bakanlıklarda müsteşar, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı **üst yöneticidir**. Ancak, Millî Savunma Bakanlığında üst yönetici Bakandır.

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve **iç denetçiler** aracılığıyla yerine getirirler.

İç kontrolün tanımı

Madde 55- ***(Değişik birinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.)*** **İç kontrol**; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

İç denetim

Madde 63- İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

(Düzenleme ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. ***(Ek cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)*** Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir.

İç denetçinin görevleri

Madde 64- Kamu idarelerinin yıllık iç denetim programı üst yöneticinin önerileri de dikkate alınarak **iç denetçiler** tarafından hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.

İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

a) Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.

b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.

c) Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.

d) İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.

e) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.

f) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak.

g) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.

İç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir.

İç denetçi, görevinde bağımsızdır ve iç denetçiye asli görevi dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılamaz.

İç denetçiler, raporlarını doğrudan üst yöneticiye sunar. Bu raporlar üst yönetici tarafından değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile malî hizmetler birimine verilir. İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, üst yönetici tarafından en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilir.

İç denetçinin nitelikleri ve atanması

Madde 65- İç denetçi olarak atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

a) İlgili kamu idaresinin özelliği de dikkate alınarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen alanlarda en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olmak.

b) Kamu idarelerinde denetim elemanı olarak en az beş yıl veya İç Denetim Koordinasyon Kurulunca belirlenen alanlarda en az sekiz yıl çalışmış olmak.

c) Mesleğin gerektirdiği bilgi, ehliyet ve temsil yeteneğine sahip olmak.

d) **İç Denetim Koordinasyon Kurulu**nca gerekli görülen diğer şartları taşımak.

Kamu idarelerine iç denetçi olarak atanacaklar, İç Denetim Koordinasyon Kurulu koordinatörlüğünde, Maliye Bakanlığınca iç denetim eğitimine tâbi tutulur. Eğitim programı, iç denetçi adaylarına denetim, bütçe, malî kontrol, kamu ihale mevzuatı, muhasebe, personel mevzuatı, Avrupa Birliği mevzuatı ve mesleki diğer konularda yeterli bilgi verilecek şekilde hazırlanır. Bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir. İç denetçi adayları için uygulanacak eğitim programının süresi, konuları ve eğitim sonucunda yapılacak işlemler ile diğer hususlar İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanarak Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

***(Değişik ilk cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)* İç denetçiler, bakanlıklar ve bağlı idarelerde, üst yöneticilerin teklifi üzerine Bakan, diğer idarelerde üst yöneticiler tarafından sertifikalı adaylar arasından atanır ve aynı usûlle görevden alınır. İç denetçilerin kamu idareleri itibarıyla sayıları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanarak, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.**

Türk Kamu Yönetiminde

İç Denetim

Geleneksel Teftiş ve İç Denetim

İç Denetimin Bileşenleri

Avrupa Birliği'nde İç Denetim

Kamuda İç Denetime Geçiş

Kamu İç Denetiminin Temel Açmazları

Giriş

Son yıllarda Türkiye'de, geleneksel kamu yönetimi anlayışından çağdaş kamu yönetimi anlayışına geçmek yönünde bir kararlılık mevcuttur. Yönetim sorumluluğu, yatay organizasyon, sonuç ve hedef odaklı, gelecek yönelimli, katılımcı ve paylaşımcı, ahlâki değerleri önemseyen, hantal olmayan, hızlı karar alabilen, şeffaf ve hesap verebilen çağdaş bir kamu yönetimi oluşturma gayretleri, Avrupa Birliği'nin de yardımlarıyla, demokratik bir toplum perspektifinde sürmektedir. Bu minvalde sistemin iyileştirilmesi ihtiyacından doğan; merkezi idare, yerel yönetimler, personel rejimi ve denetim sistemi başta

olmak üzere birçok alanda değişim niyeti ve iradesinden bahsetmek mümkündür.

Devlet yönetiminde; hataları önlemek, risk ve zayıflıkları belirlemek, iyi uygulama örneklerini yaygınlaştırmak, yönetim sistemlerini geliştirmek, yönetime yardımcı olmak ve değer katmak; kişiler, birimler ve spesifik denetimler yerine sistem ve süreç odaklı ve de geleneksel teftiş yapılarının bıraktığı olumsuz denetim imajını silmek üzere, iç denetim 2004 yılından itibaren Türk bürokrasisinde yerini almaya başlamıştır.

Çağdaş yönetimler, yüzlerini hiyerarşik bürokrasiden iyi yönetişime doğru çevirmiş durumdadırlar. Otoriteye dayalı politika oluşturma ve uygulama sürecini içeren "yönetim" kavramının aksine "yönetişim" kavramı; vatandaşların çıkarlarının birleştirildiği, farklılıklar arasında orta yol bulunduğu, hak ve sorumlulukların hayata geçirildiği mekanizmaları, süreçleri ve kurumları kapsamaktadır. Saydamlık, kamu kaynaklarının etkili kullanımı, katılım, dürüstlük ve hesap verme sorumluluğu "iyi yönetişim" in temel unsurları arasında sayılmaktadır.

Daha kaliteli mal ve hizmet üretme eğilimi ve rekabet ortamı organizasyonları değişime zorlamaktadır. Kamu yönetimleri de organizasyon olarak değişimdeki yerini almak çabasındadır. Daha fazla yetkilendirme ve sorumluluk üstlenme; bürokratik kademelerin azaltılması; katılımcı ve ekip çalışmasına dayanan bir yönetim anlayışının geliştirilmesi; küçülme ve genel giderlerin kısılması; süreçlerin kolaylaştırılması; değer yaratmayan faaliyetlerin ortadan kaldırması, sistemlerin ve süreçlerin yeniden yapılandırılıp kolaylaştırılması, gereksiz işlerin azaltılması, en iyi uygulama örneklerinin adapte edilmesi ve geleneksel denetim süreçlerinin yeniden dizayn edilmesi gibi yaklaşımlar evrensel düzeyde kabul görmeye başlamıştır.

Yönetim felsefelerinin değişmeye başladığı bir düzlemde, yönetimin bir alt süreci olan denetimde de değişimin olması olağandır. Türkiye'deki geleneksel teftiş anlayışının çağdaş gelişmelerin dışında kaldığı düşüncesi, kamu yönetimi ve işletme yönetimi alanında çalışan bilim adamlarınca dile getirilmektedir. İncelemede, denetimin yönünü geleneksel teftişten iç denetime çevirmesi zorunluluğu ve iç denetimle gelen yeni tutumlar üzerinde durulacaktır.

Kamu Yönetiminde Paradigma Değişimi	
Geleneksel Yönetim (Modern Weberyen Bürokrasi)	**Yeni Kamu Yönetimi** (Post Modern Bilgi Toplumu Bürokrasisi)
Bürokrasinin hâkimiyetinde, gizlilik esas, açıklık istisna.	Kamu yönetimi, bürokrasinin insafına terk edilmeyecek kadar önemli. Şeffaf, hesap verilebilir ve katılımcı yönetişim.
Sanayi toplumunun örgütlenme modeli olan katı hiyerarşik ve mekanik örgütlenme.	Teknolojik değişimlere uyumlu, esnek yatay örgütlenme, iç ve dış katılımı sağlayan performans esaslı çalışma kültürü.
Biçimsel, merkeziyetçi, aşırı kuralcı,	Güçlü yerel yönetimler, vatandaşa karşı

kendini farklı gören ve vatandaşa duyarsız, 'yukarıdan aşağıya' tepeden yürütme, yavaş, hantal, sorumluluktan kaçınan, idare-i maslahatçı.	sorumlu, kaliteye odaklı, emir komutadan ziyade ikna edici, yol gösteren, çalışanlarına sahiplik duygusu veren, başarı veya başarısızlık vatandaşın memnuniyetine endeksli.
Muhafazakâr. Değişim, mevcut çıkarları tehdit ettiğinden değişime ve yeniliklere kapalı, kolay değişmeyecek kadar büyük.	Değişime açık, kaliteli mal ve hizmet üretebilme kapasitesine sahip.
Mekanik anlayışın etkisiyle düşünmeyen, sorgulamayan ve işleri etkili yürütemeyen bir bürokrasi, hata yapmaktan korkan, araçlarla amaçların yer değiştirdiği bir yapı.	Vizyon sahibi, yetkiyi paylaşan, risk almakta arzulu, başarıyı ödüllendiren, ekip çalışmasına yönelmiş, kitlesel üretim yerine farklılığa dayalı üretime yönelen.
Sadece bürokrasinin üstlendiği/yüklendiği, hesabın makamlara verildiği, üretim sürecinin sonunda yapılan ve sistematik olmayan denetimler.	Bürokrasi dışında, bireylerin ve toplumun katılım şansının olduğu, süreç içinde yapılan, yol gösteren, teknoloji ağırlıklı, öz değerlendirmeye dayalı, güven esaslı denetimler.

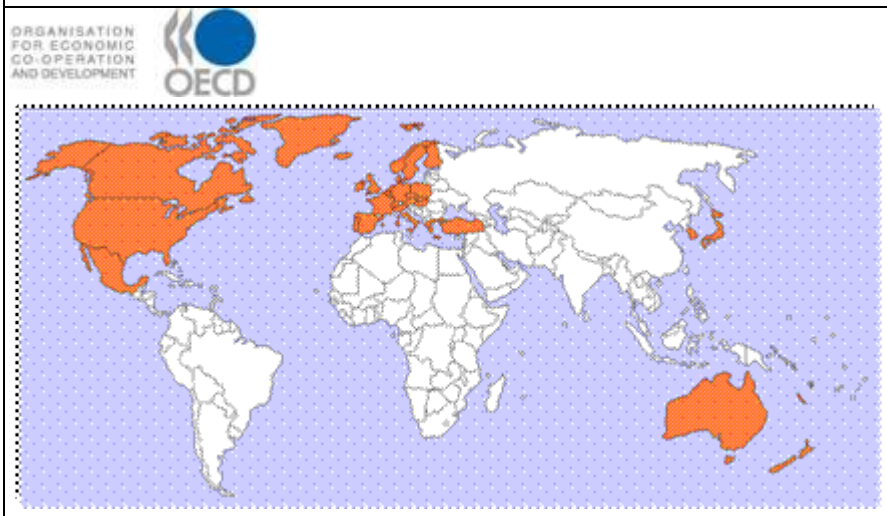

OECD Ülkelerindeki Teftiş/Denetim Modellerinin Genel Mukayesesi

Teftiş Kurulları (Geleneksel Teftiş)	**İç Denetim** (İç Kontrol, Risk Yönetimi, Yönetişim)
Kıta Avrupası - Güney Ülkeleri denetim modelidir. Merkeziyetçi yönetim yapısı hâkimdir.	Anglosakson - Kuzey Ülkeler denetim modelidir. Adem-i merkeziyetçi (desantralizasyon) yönetim yapısı güçlüdür. Yönetim sorumluluğu ilkesi vardır.
Uygulandığı Ülkeler: Fransa, İtalya, İspanya, Portekiz, Yunanistan, **Türkiye.**	Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avustralya, Kanada, Hollanda, Finlandiya, Norveç, İsveç.
Devlet/bürokrasi merkezlidir.	İnsan odağa alınır. Güven esaslıdır.
Uygunluk denetimleriyle yolsuzlukla mücadeleyi önceler. Mevzuata uygunluğu esas alır. Birey, olay ve işlem odaklı teftiş yapar. Reaktifir.	Uluslararası denetim standartlarıyla çağdaş denetim tekniklerini kullanır. Risk esaslı ve sistematik süreç denetimleri yapar. Proaktiftir.

Statükonun gözlemcisidir.	İyi uygulama örneklerini arar; idareyi geliştirerek yardım eder. Değişimin öncüsüdür. Örgüte değer katar.
Çoğunlukla insanların eksik ve kusurlarına odaklanır.	Sistemlerin hatalarını ve eksikliklerini giderir.

Rehberlik ve Denetim Başkanlığı

MADDE 17 –(Değişik: 1/3/2014-6528/17 md.)

(1) Rehberlik ve Denetim Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın görev alanına giren konularda Bakanlık personeline, Bakanlık okul ve kurumlarına, özel öğretim kurumlarına ve gerçek ve tüzel kişilere rehberlik etmek

b) Bakanlığın görev alanına giren konularda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile gönüllü kuruluşlara, faaliyetlerinde yol gösterecek plan ve programlar oluşturmak ve rehberlik etmek

c) Bakanlık tarafından veya Bakanlığın denetiminde sunulan hizmetlerin kontrol ve denetimini ilgili birimlerle iş birliği içinde yapmak, süreç ve sonuçlarını mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine ve kalite standartlarına göre analiz etmek, karşılaştırmak ve ölçmek, kanıtlara dayalı olarak değerlendirmek, elde edilen sonuçları rapor hâline getirerek ilgili birimlere ve kişilere iletmek

ç) Bakanlık teşkilatı ve personeli ile Bakanlığın denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemlerine ilişkin olarak, usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberlik yaklaşımını ön plana çıkaran bir anlayışla, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde denetim, inceleme ve soruşturma iş ve işlemlerini Maarif Müfettişleri aracılığıyla yapmak

d) Her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin rehberlik, işbaşında yetiştirme, denetim, değerlendirme, inceleme, araştırma ve soruşturma hizmetlerini Maarif Müfettişleri aracılığıyla yürütmek

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak

(2) Denetime tabi olan gerçek ve tüzel kişiler, gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri talep edildiği takdirde ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep hâlinde göstermek, sayılmasına ve incelenmesine yardımcı olmakla mükelleftir. Maarif Müfettişleri, görevleri sırasında kamu kurum ve kuruluşları ve kamuya yararlı dernekler ile gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkili olup kanuni engel bulunmadıkça bu talebin yerine getirilmesi zorunludur.

(3) Başkanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla illerde il millî eğitim müdürlükleri bünyesinde Maarif Müfettişleri Başkanlığı oluşturulur.

(4) Maarif Müfettişleri Başkanlıklarının görev, yetki ve sorumlulukları, Maarif Müfettişlerinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

MADDE 18 – (1) Strateji Geliştirme Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.

b) Bakanlık hizmet birimleri, taşra teşkilatı ile okul ve kurumlar için performans ölçütlerinin oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapmak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 19 – (1) Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın taraf olduğu adlî ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığı temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak.

b) Bakanlık hizmet ve faaliyetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü mevzuat, sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlığa ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek.

(4) Bakanlık lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil edilen vekâlet ücretlerinin Avukatlara dağıtımı hakkında, 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü

MADDE 20 – (1) İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

b) Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

c) Bakanlığın öğretmenler dışındaki personeli için eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

ç) Eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon, yayım ve arşiv hizmetlerini yürütmek.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü

MADDE 21– (1) Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

c) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

ç) Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

d) Ders kitaplarını, kaynak ve yardımcı eğitim dokümanlarını, ders ve laboratuvar araç ve gereçleri ile basılı eğitim malzemelerini, makine, teçhizat ve donatım ihtiyaçlarını temin etmek.

e) Döner sermaye işletmesi kurmak ve Bakanlığa bağlı döner sermaye işletmeleri ile ilgili işleri yürütmek. (1)

f) (Ek : 11/10/2011 - KHK - 662/78 md.) Bakanlığa ait sosyal tesislerle ilgili işleri yürütmek.

g) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

_____

(1) 11/10/2011 tarihli ve 662 sayılı KHK'nin 78 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendine "Bakanlığa" ibaresinden önce gelmek üzere "Döner sermaye işletmesi kurmak ve" ibaresi ile aynı fıkraya (f) bendi eklenmiş ve mevcut (f) bendi (g) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı(1)

MADDE 22 – (1) (Değişik cümle : 1/3/2014-6528/18 md.) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.

b) Bakanlık birimleri ile taşra teşkilatının bilgi işlem ve otomasyon ihtiyacını karşılamak ve işletimini sağlamak, Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

c) (Değişik : 1/3/2014-6528/18 md.) Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile bilişim sistemleri (MEBBİS) ve e-okul uygulamalarını yürütmek, geliştirmek ve

bunlara ilişkin teknik çalışmaları yapmak.

ç) Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve ilgili birimlerle işbirliği içinde veri tabanları oluşturmak.

d) Bakanlığın mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı(2)

MADDE 23– (1) (Değişik cümle: 1/3/2014-6528/19 md.) İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Okul ve kurum binaları dâhil, taşınmazlara ilişkin her türlü satım, yapma, yaptırma, bakım, onarım ve tadilat işlerini; bunlara ait kontrol, koordinasyon ve mimari proje çalışmalarını yürütmek.

b) Kamulaştırma işlemlerini yürütmek.

c) Bakanlığa ait arsa, bina ve tesisleri, ilgili birimlerle koordine ederek, imar durumu ve uygunluğu yönünden incelemek, ihtiyaçlarını tespit etmek ve programlamak.

ç) Bakanlığın ihtiyaç duyduğu her türlü tesis ve hizmet binaları ile ihtiyaç duyulan okul ve eğitim yerleşkesi, sosyal donatı gibi eğitim tesislerini, Hazinenin mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binaların gerçek bedeli üzerinden devri karşılığında ve/veya bedeli Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine bu amaçla konulan ödeneklerden veya döner sermaye gelirlerinden karşılanmak üzere, kiralamak, satın almak, yapmak, yaptırmak veya düzenlenen protokoller çerçevesinde Toplu Konut İdaresi Başkanlığına veya inşaat işleri ile ilgili araştırma, proje, taahhüt, finansman ve yapım işlemleri konusunda görevli ve yetkili kamu tüzel kişiliğine sahip diğer kamu kurum ve kuruluşlarına doğrudan yaptırmak ve bu amaçla yapılacak iş ve işlemleri yürütmek.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

MADDE 24 – (1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usûl ve esaslara göre yürütülmesini sağlamak.

b) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 25 – (1) Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanın çalışma programını düzenlemek.

b) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bakanlık Müşavirleri

MADDE 26 – (1) Bakanlıkta, özel önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere otuz Bakanlık Müşaviri atanabilir.

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı ve Millî Eğitim Şûrası

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı(1)

MADDE 28 – (1) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Bakanlığın bilimsel danışma ve inceleme organıdır.(1)

(2) Kurul, eğitim sisteminin tüm kademelerini temsil edecek nitelikte bir Başkan ile on üyeden oluşur. Kurul Başkan ve üyeleri dört yıllık süreyle atanır. Bu süre her defasında bir yıl olmak üzere en fazla üç defa uzatılabilir. Kurul Başkanı ve üyeleri, en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarından mezun olmuş, eğitim alanında yaptığı çalışma ve yayınlarla temayüz etmiş;

a) (Değişik: 1/3/2014-6528/20 md.) Öğretim üyeleri,

b) En az on yıl süreyle öğretmenlik veya okul yöneticiliği yapmış olanlar,

c) Kamu görevlileri, arasından seçilir.

(3) (Değişik: 1/3/2014-6528/20 md.) Kurulda görüşülen konularla ilgili olarak Bakan onayı ile görevlendirilen ilgili birim amiri veya amirleri Kurul toplantısına katılır ve oy kullanırlar.

(4) (Değişik: 1/3/2014-6528/20 md.) Kurul görüş ve inceleme sonuçlarını Bakana sunar.

(5) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının çalışma usûl ve esasları, Başkan ve üyelerin diğer nitelikleri, görev, yetki ve sorumlulukları ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(6) Talim ve Terbiye Kurulu, evrensel değer ve standartları gözönünde bulundurarak, kalite, eşitlik ve etkililik ilkeleri ile millî ve toplumsal değerlere dayalı bir eğitim sistemi oluşturmak amacıyla aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Eğitim sistemini, eğitim ve öğretim plan ve programlarını, ders kitaplarını hazırlatmak, hazırlananları incelemek veya inceletmek, araştırmak, geliştirmek ve uygulamaya ilişkin görüşlerini Bakana sunmak.(1)

b) Bakanlık birimlerince hazırlanan eğitim ve öğretim programları, ders kitapları, yardımcı kitaplar ile öğretmen kılavuz kitaplarını incelemek, inceletmek ve sonucunu Bakana sunmak.(1)

c) Yurtdışı eğitim ve öğretim kurumlarından alınmış, ilköğretim ve ortaöğretim diploma ve öğrenim belgelerinin derece ve denkliklerine ilişkin ilke kararlarını Bakanın onayına sunmak.

ç) Eğitim ve öğretimle ilgili konularda Bakanlığın diğer birimleri tarafından oluşturulacak politika ve stratejilerin belirlenmesinde işbirliği yapmak.

d) Millî Eğitim Şûrasının sekreterya hizmetlerini yürütmek.

Millî Eğitim Şûrası

MADDE 29 – (1) Millî Eğitim Şûrası, Bakanlığın en yüksek danışma kuruludur. Eğitim ve öğretim ile ilgili gerekli görülen konuları tetkik etmek ve tavsiye niteliğinde kararlar almakla görevlidir.

(2) Şûranın oluşumu ile çalışma usûl ve esasları yönetmelikle belirlenir.

---

(1) 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "karar" ibaresi "inceleme", altıncı fıkrasının (a) bendinde yer alan "uygulama kararlarını Bakan onayına sunmak" ibaresi "uygulamaya ilişkin görüşlerini Bakana sunmak", aynı fıkranın (b) bendinde yer alan "nihaî şeklini vererek Bakanın onayına sunmak" ibaresi "sonucunu Bakana sunmak" şeklinde değiştirilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Taşra ve Yurtdışı Teşkilatı ile Çalışma Grupları

Taşra teşkilatı

MADDE 30 – (1) Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(2) Her ilde ve ilçede bir millî eğitim müdürlüğü kurulur. İlçe millî eğitim müdürlükleri, görev ve hizmetleri yürütürken il millî eğitim müdürlüklerine karşı da sorumludur. İl ve ilçelerin sosyal ve ekonomik gelişme durumları, nüfusları ve öğrenci sayıları göz önünde bulundurularak, bu müdürlükler farklı tip ve statülerde kurulabilir ve bunlara farklı yetkiler verilebilir. İş durumuna ve ihtiyaca göre millî eğitim müdürlüklerine bağlı olarak ayrı il ve ilçe birimleri de kurulabilir.

(3) (Mülga: 1/3/2014-6528/26 md.)

Yurtdışı teşkilatı

MADDE 31 – (1) Bakanlık, 13/12/1983 tarihli ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(2) (Ek: 1/3/2014-6528/21 md.) Yurt dışı teşkilatı kadrolarına sürekli görevle atanabilmek için atanılan tarih itibarıyla en az bir yıldır fiilen Bakanlık merkez veya taşra teşkilatında ya da üniversitelerde çalışıyor olmak ve görevlendirmenin yapılacağı ülkenin resmî dilini veya Almanca, Fransızca ya da İngilizce dillerinden birini bilmek şarttır.

(3) (Ek: 1/3/2014-6528/21 md.) Ancak, ikinci fıkrada belirtilen dillerin resmî dil olarak konuşulduğu ülkelerde, Yükseköğretim Kurulunca denkliği kabul edilen lisans, yüksek lisans veya doktora eğitimini tamamlayanlar; resmî dili Türkçe ve lehçesi olan ülkelere görevlendirilecekler ile Bakanlıkta daire başkanı ve üzeri görevlerde fiilen bulunmuş olanların yurt dışı teşkilatında sürekli görevle atanmalarında hizmet süresi ve yabancı dil şartı aranmaz.

(4) (Ek: 1/3/2014-6528/21 md.) Yurt dışı sürekli görev süresi üç yıldır. Bu süre hizmetin gerektirdiği hâllerde Bakanın onayıyla bir katına kadar uzatılabilir. Daha önce yurt dışı sürekli göreve atananlar, yurt içi göreve dönmelerinin üzerinden en az iki yıl geçmeden yeniden atanamazlar. Yurt dışı teşkilatı kadrolarına sürekli görevle atanacaklarda aranacak yabancı dil seviyesi, personelin atanması, eğitimi, yeniden atanması, görevden alınması ile diğer hususlar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

(5) (Ek: 1/3/2014-6528/21 md.) Türkiye'deki veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen yurt dışındaki üniversitelerin eğitim fakültelerinin ilgili bölümlerinden lisans düzeyinde eğitimini başarıyla bitirenlerden ilgili ülke vatandaşlığına sahip olanlarla süresiz oturma ve çalışma izni bulunanlar, Bakanlıkça mahallînden sözleşmeli statüde öğretmen olarak istihdam edilebilir. Bunlara, ilgili ülkede sürekli görevle bulunan ve 9 uncu derecenin 1 inci kademesinden aylık alan bekâr meslek memuruna ödenmekte olan yurt dışı aylığının yüzde seksenini geçmemek üzere Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilecek tutarda ödeme yapılır. Bu kapsamda istihdam edilecek personelin sayısı, nitelikleri, seçim usul ve esasları, görev yerleri ve süreleri, izinleri, görevlerinin sona erdirilmesi ve verilecek iş sonu tazminatı ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenir.

Çalışma grupları

MADDE 32 – (1) Bakanlık görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımıyla geçici çalışma grupları oluşturabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin sorumlulukları

MADDE 33 – (1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

Yetki devri

MADDE 34 – (1) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

Koordinasyon ve işbirliği

MADDE 35 – (1) Bakanlık, hizmet ve görevleriyle ilgili konularda, diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

(3) Bakanlık, hizmet alanına giren konularda mahallî idarelerle koordinasyonu sağlar.

Düzenleme yetkisi

MADDE 36 – (1) Bakanlık görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Personele İlişkin Hükümler

Atama

MADDE 37 – (1) 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır.

(2) Bakan, gerekli gördüğü hâllerde atama yetkisini merkez teşkilatında alt kademelere, illerde valilere devredebilir.

(3) Öğretmenlerin Bakanlıkça belirlenen hizmet bölge veya alanlarında en az üç eğitim öğretim yılı görev yapması esastır. Bunların yer değiştirme suretiyle atamaları her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde sonuçlandırılır. (İptal son cümle: Anayasa Mahkemesinin 6/2/2013 tarihli ve E:2011/123, K:2013/26 sayılı Kararı ile.: Yeniden Düzenleme: 1/3/2014-6528/22 md.) Bakanlıkça belirlenen özür gruplarına bağlı yer değiştirmeler ise yarıyıl ve/veya yaz tatillerinde yapılır.

(4) Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamalarında uyulacak temel ilkeler, özür grupları, hizmet bölgeleri ve alanları, hizmet puanı ve diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 40 – (1) Bakanlık merkez teşkilatında; Millî Eğitim Uzmanları ve Uzman Yardımcıları istihdam edilir.

Maarif Müfettişleri(2)

MADDE 41 – (Ek: 1/3/2014-6528/23 md.)

(1) İl millî eğitim müdürlükleri bünyesinde oluşturulan Maarif Müfettişleri Başkanlığında Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları istihdam edilir.

(2) Maarif Müfettiş Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az dört yıllık lisans eğitimi veren eğitim, fen-edebiyat, hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, işletme, ilahiyat fakülteleri ile hizmet birimlerinin görev alanına giren ve yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak

(3) Maarif Müfettiş Yardımcısı kadrolarına, öğretmenlikte sekiz yıl ve daha fazla hizmeti bulunanlar arasından ayrıca yapılacak yarışma sınavında başarılı olanlar arasından da atama yapılabilir.

(4) Maarif Müfettiş Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl fiilen çalışmak kaydıyla yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Sınavda başarılı olamayanlara veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. İkinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar Maarif Müfettiş Yardımcısı unvanını kaybeder ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

(5) İhtiyaç hâlinde Maarif Müfettişleri, Rehberlik ve Denetim Başkanlığında görevlendirilebilir.

(6) Maarif Müfettişlerinin, her hizmet bölgesinde iki yıldan az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenecek süreler kadar çalışmaları esastır. Hizmet bölgelerinin oluşturulması ve bu bölgelerdeki çalışma süreleri; Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcılarının nitelikleri, mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları, atanmaları, çalışma ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettiş Yardımcıları, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin "A- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Alanlar" kısmının (1) numaralı bölümünün (j) sırasında öngörülen ek ödemeden aynı usul ve esaslar dâhilinde yararlandırılır.

5. MESLEKÎ EĞİTİM KANUNU (3308)

(3308 sayılı)

Kanun Numarası	**: 3308**
Kabul Tarihi	**: 5.6.1986**
Yayımlandığı R. Gazete	: Tarih: 19/6/1986 Sayı: 19139
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 5 Cilt: 26 Sayfa:

(1) Bu Kanunun adı; "ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU" iken, 29/6/2001 tarihli ve 4702 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile "MESLEKİ EĞİTİM KANUNU" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu Kanunda geçen; "Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı" ibaresi, "Milli Eğitim Bakanlığı"; "İl Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü" ibaresi, "İl Milli Eğitim Müdürlüğü"; "Çıraklık ve Meslek Eğitimi" ibaresi, "Mesleki Eğitim"; "Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kurulu" ibaresi "Mesleki Eğitim Kurulu", "İl Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kurulu" ibaresi "İl Mesleki Eğitim Kurulu", "işçi" ibaresi "personel", "İmtihan" ibaresi "sınav", "Çıraklık Eğitimi Merkezi" ibaresi "Mesleki Eğitim Merkezi", "Çıraklık ve Mesleki Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu" ibaresi "Mesleki Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu" ve "50

ve daha fazla işçi" ibaresi "yirmi ve daha fazla personel" olarak 29/6/2001 tarihli ve 4702 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) Bu Kanunda birlikte veya ayrı ayrı geçen "ilkokul" ve "ortaokul" ibareleri, 16/8/1997 tarih ve 4306 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle "ilköğretim okulu" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – (Değişik : 29/6/2001 - 4702/5 md.)

Bu Kanun, Mesleki Eğitim Kurulunun belirleyeceği mesleklerde, kamu ve özel sektöre ait kurum, kuruluş ve iş yerleri ile mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarındaki eğitim ve öğretimi kapsar.

Tanımlar

Madde 3 – Bu Kanunda geçen;

a) "Bakanlık", Milli Eğitim Bakanlığını;

b) "Aday çırak", çıraklığa başlama yaşını doldurmamış ve çıraklık döneminden önce kendisine işyeri ortamı tanıtılan, sanat ve mesleğinin ön bilgileri verilen kişiyi;

c) "Çırak", çıraklık sözleşmesi esaslarına göre bir meslek alanında mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını iş içerisinde geliştirilen kişiyi;

d) **(Değişik : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "Öğrenci", işletmelerde, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında örgün eğitim görenleri;

e) "Kalfa", bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bu meslekle ilgili iş ve işlemleri ustanın gözetimi altında kabul edilebilir standartlarda yapabilen kişiyi;

f) "Usta", bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmış ve bunları mal ve hizmet üretiminde iş hayatınca kabul edilebilecek standartlarda uygulayabilen; üretimi planlayabilen; üretim sırasında karşılaşılabilecek problemleri çözümleyebilen; düşüncelerini yazılı, sözlü ve resim ile açıklayabilen; üretimle ilgili pratik hesaplamaları yapabilen kişiyi;

g) **(Değişik : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "Usta öğretici", ustalık yeterliğini kazanmış; aday çırak, çırak, kalfa ile mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin işyerindeki eğitiminden sorumlu; mesleki eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan kişiyi;

h) **(Değişik : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "İşletmelerde Mesleki Eğitim", mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise mesleki ve

teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletme veya kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaptıkları eğitim uygulamalarını;

i) **(Mülga : 20/6/2001 - 4684/10 md.)**

j) **(Ek : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumları", mesleki ve teknik eğitim alanında, diplomaya götüren orta öğretim kurumları ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın eğitim-öğretim kurumlarını;

k) **(Ek : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "Personel", kamu ve özel kurum, kuruluş ve işyerlerinde maaş ya da ücret karşılığında çalışan kadrolu veya sözleşmeli elemanlar ile işçileri;

l) **(Ek : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "İşletme", mal ve hizmet üreten kamu ve özel kurum, kuruluş ve işyerlerini;

m) **(Ek : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "Eğitici Personel", mesleki yeterliğe sahip, öğrencilerin işyerindeki eğitiminden sorumlu, iş pedagojisi eğitimi almış, mesleki eğitim yöntem ve tekniklerini bilen ve uygulayan veya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında atölye, laboratuvar, meslek dersleri öğretmenliği yapabilme yetkisine sahip kişiyi;

n) **(Ek : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "Meslek Alanı", ortak özelliklere sahip birden fazla meslek dalını içeren; bilgi, beceri, tutum, davranış ve istihdam olanağı sağlayan alanı;

o) **(Ek : 29/6/2001 - 4702/6 md.)** "Meslek Dalı", bir meslek alanı içinde yer alan ve belirli konularda uzmanlaşmaya yönelik bilgi, beceri, tutum, davranış gerektiren ve istihdam olanağı sağlayan iş kollarından her birini;

İfade eder.

6. ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI KANUNU (5580)

(5580 sayılı)

Kanun Numarası : 5580
Kabul Tarihi : 8/2/2007

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak malî destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının; eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilerce açılan özel öğretim kurumları ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 2 – Bu Kanunda geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Kurum: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim okulları ile çeşitli kursları, uzaktan öğretim yapan kuruluşları, dershaneleri, motorlu taşıt sürücüleri kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, öğrenci etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ile benzeri özel öğretim kurumlarını,

c) Okul: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve ortaöğretim özel okullarını,

d) Yabancı okullar: Yabancılar tarafından açılmış özel okulları,

e) Azınlık okulları: Rum, Ermeni ve Musevî azınlıklar tarafından kurulmuş, Lozan Antlaşması ile güvence altına alınmış ve kendi azınlığına mensup Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin devam ettiği okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim özel okullarını,

f) Dershane: Öğrencileri; bir üst okulun veya yüksek öğretime giriş sınavlarına hazırlamak, istedikleri derslerde yetiştirmek ve bilgi düzeylerini yükseltmek amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,

g) Çeşitli kurslar: Kişilerin sosyal, kültürel ve meslekî alanlarda bilgi, beceri, yetenek ve deneyimlerini geliştirmek veya isteklerine göre serbest zamanlarını değerlendirmek üzere faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,

h) Özel eğitim okulu: Özel eğitim gerektiren bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programlarının uygulandığı özel öğretim kurumunu,

i) Motorlu taşıt sürücüleri kursu: Motorlu taşıt sürücüsü yetiştirerek sınav sonucu sertifika veren ve trafikle ilgili eğitim-öğretim yaptıran özel öğretim kurumlarını,

j) Öğrenci etüt eğitim merkezi: Öğrencilerin, derslerine çalışmalarına, ödev ve projelerini yapmalarına yardımcı olan, ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda çeşitli faaliyetlerin yürütüldüğü özel öğretim kurumlarını,

k) Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi: Özel eğitim gerektiren bireylerin konuşma ve dil gelişim güçlüğü, ses bozuklukları, zihinsel, fiziksel, duyusal, sosyal, duygusal veya davranış problemlerini ortadan kaldırmak ya da etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak, temel öz bakım becerilerini ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını,

l) Milletlerarası özel öğretim kurumları: Yalnız yabancı uyruklu öğrencilerin devam edebilecekleri özel öğretim kurumlarını,

m) Kurucu: Kurumun sahibi olan ve adına kurum açma izin belgesi düzenlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

n) Kurucu temsilcisi: Özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler adına seçilen kişiyi,

o) Uzaktan öğretim kurumu: Çeşitli nedenlerle öğrenimlerini sürdüremeyenlere her türlü iletişim araçları ile eğitim-öğretim yapan kurumları,

ifade eder.

7. ÖZEL EĞİTİM HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME (573)

Kanun Numarası : 573
Kabul Tarihi : 6/6/1997
Resmî Gazete : 23011 Mükerrer

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, özel eğitim gerektiren bireylerin, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusun da, genel ve mesleki eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamaya yö nelik esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Kanun Hükmünde Kararname; özel eğitim gerektiren bireyler ile onlara doğrudan veya dolaylı olarak sunulacak eğitim hizmetlerini; bu hizmetleri sağlayacak okul, kurum ve programları kapsar.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamede geçen;

a) "Özel eğitim gerektiren birey", çeşitli nedenlerle, bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenilen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,

b) "Özel eğitim", özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların engellilik durumu (1) ve özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi,

c) "Kaynaştırma", özel eğitim gerektiren bireylerin diğer bireylerle karşı lıklı etkileşim içinde bulunmalarını sağlamak ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmek için geliştirilmiş eğitim ortamlarını,

d) "Tanılama", eğitsel amaçla, bireyin tüm gelişim alanlarındaki özelliklerinin belirlenerek değerlendirilmesi sürecini,

e) "Bakanlık", Milli Eğitim Bakanlığını,

İfade eder.

Özel eğitimin temel ilkeleri

Madde 4 - Türk Milli Eğitimini düzenleyen genel esaslar doğrultusunda özel eğitimle ilgili temel ilkeler şunlardır:

a) Özel eğitim gerektiren tüm bireyler, ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.

b) Özel eğitime erken başlamak esastır.

c) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan planlanır ve yürütülür.

d) Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitsel performansları dikkate alı narak, amaç, muhteva ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak diğer bireylerle birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.

e) Özel eğitim gerektiren bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır.

f) Özel eğitim gerektiren bireyler için bireyselleştirilmiş eğitim planı geliştirilmesi ve eğitim proğramlarının bireyselleştirilerek uygulanması esastır.

g) Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılmalarının sağlanması esastır.

h) Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, özel eğitim gerektiren bireylerin örgütlerinin görüşlerine önem verilir.

i) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireylerin toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde planlanır.

İKİNCİ KISIM

Eğitim Öğretim

Eğitim Öğretim

Tanılama-Değerlendirme-Yerleştirme

Madde 5 - Her aşamadaki tanılamada, bireyin eğitsel performans düzeyi belirlenir, gelişim alanlarındaki özellikleri değerlendirilir ve bu değerlendirme sonuçları dikkate alınarak eğitim amaçları ve hizmetleri planlanır, en uygun eğitim ortamına yerleştirilmesine karar verilir.

Tanılama, değerlendirme ve yerleştirme sürecinin her aşamasında ailenin de görüşü alınarak katılımı sağlanır.

Erken çocukluk dönemi eğitimi

Madde 6 - Erken çocukluk dönemindeki özel eğitim hizmetleri ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi temeline dayalı olarak evlerde ve kurumlarda sürdürülür.

Okul öncesi eğitimi

Madde 7 - Tanısı konulmuş özel eğitim gerektiren çocuklar için okul öncesi eğitimi zorunludur. Bu eğitim özel eğitim okulları ile diğer okul öncesi eğitim kurumlarında verilir. Gelişim ve bireysel özellikleri dikkate alınarak, özel eğitim gerektiren çocukların okul öncesi eğitim süreleri uzatılabilir.

İlköğretim

Madde 8 - Okul öncesi eğitimini tamamlayan veya zorunlu ilköğretim çağına gelmiş özel eğitim gerektiren çocuklar için hazırlık sınıfları açılabilir.

Hazırlık sınıflarının amacı, öğrencilerin gelişim ve bireysel özellikleri ile gereksinimleri doğrultusunda onları örgün eğitimi izleyebilecekleri duruma getirmektir.

Özel eğitim gerektiren bireyler, ilk öğretimlerini özel eğitim okulları ve/veya diğer ilköğretim okullarında sürdürürler.

Zorunlu ilköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olmayan bireyler için gelişim alanlarındaki performans düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmış eğitim programlarının uygulanacağı kurumlar açılır.

Ortaöğretim

Madde 9 - Özel eğitim gerektiren bireyler, ortaöğretimlerini özel eğitim okullarında ve/veya diğer genel ve mesleki teknik ortaöğretim okullarında sürdürürler.

Yükseköğretim

Madde 10 - Özel eğitim gerektiren bireylerin ilgi, istek, yetenek ve yeterlilikleri doğrultusunda ve ölçüsünde yükseköğretim imkanlarından faydalanabilmeleri için gerekli özel tedbirler alınır.

Yaygın eğitim

Madde 11 - Özel eğitimin temel ilkeleri doğrultusunda farklı konu ve sürülerde, özel eğitim gerektiren bireyler için temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak, işe ve mesleğe hazırlamak amacıyla yay gın eğitim programları düzenlenir. Özel eğitim gerektiren bireylerin aileleri ve yakın çevrelerinin bireyin gelişim sürecinde aktif rol almalarına ve onlar la birlikte yaşama becerilerini geliştirmelerine yönelik yaygın eğitim prog ramlarına öncelik verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim Ortamları

Kaynaştırma

Madde 12 - Özel Eğitim gerektiren bireylerin eğitimleri, hazırlanan bireysel eğitim planları doğrultusunda akranları ile birlikte her tür ve kademedeki okul ve kurumlarda uygun yöntem ve teknikler kullanılarak sürdürülür.

Özel eğitim okullarında eğitim

Madde 13 - Benzer yetersizlikleri olan akranları ile birlikte ayrı bir okul veya kurumda eğitim görmeleri gereken özel eğitim gerektiren öğrencilerin eğitimi, uygun kaynaştırma modelleri ile düzenlenerek, özel eğitim okul ve kurum larında sürdürülür.

Özel eğitim desteği

Madde 14 - Özel eğitim gerektiren bireylere, her tür ve kademedeki eğitim ortamlarında devam ettiği eğitim programlarının amaçlarını gerçekleştirmek üzere özel eğitim desteği verilir. Bu amaçla bireysel ve grupla eğitim imkanları sağlanır.

Herhangi bir eğitim kurumuna devam edecek durumda olmayan zorunlu eğitim çağındaki özel eğitim gerektiren bireylere yetersizlikten etkilenme düzeyine bakılmaksızın temel yaşam becerilerini geliştirme ve öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik eğitim programları uygulanır.

Eğitim programları

Madde 15 - Özel eğitimde, eğitim programları bireylerin eğitsel performansları dikkate alınarak ve programın amaçları bireye uyarlanarak uygulanır.

Özel eğitim okul ve sınıflarında normal okul programları uygulanır, ancak; öğrencilerin özellikleri ve öğrenme yeterlilikleri dikkate alınarak, sözkonusu programlarda denkliği bozmayacak şekilde düzenlemeler yapılır. Özel eğitim okul ve sınıf programları, öğrencileri, eğitimlerini normal okullarda

akranlarıyla birlikte sürdürecek yeterliliklere ulaştırmayı amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanır.

Özel eğitim okul ve sınıflarında süreleri ve içerikleri öğrencilerin özelliklerine göre hazırlanmış özel eğitim programları da uygulanabilir. Bu programları tamamlayanlara verilecek diploma veya sertifikaların denkliği ile üst öğrenim kurumlarına devam gibi konular ve öğrenciye sağlayacağı haklar Bakanlıkça belirlenir.

Özel eğitim gerektiren bireyleri ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda iş hayatında geçerliliği olan görevlere hazırlayıcı iş ve meslek eğitim programları; uygulama ağırlıklı ve bireyin o işi veya mesleği amaçlanan yeterlilikte yapmasını sağlayacak şekilde sürdürülür.

Değerlendirme

Madde 16 - Normal akranları ile birlikte eğitim gören özel eğitim gerektiren öğrencilerin hazırlanan eğitim planındaki amaçları gerçekleştirme düzeyleri, devam ettikleri okulun sınıf geçme ve sınav yönetmeliğine göre değerlendirilir. Ancak, engellilik durumu (2) ve özellikleri dikkate alınarak sınavlarda gerekli önlemler alınır ve düzenlemeler yapılır.

Özel eğitim okul ve sınıflarında eğitim gören öğrencilerin değerlendirilmesinde, öncelikle bireyselleştirilmiş eğitim planlarında konulan amaçların gerçekleştirilmesi esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Eğitim Okul ve Kurumları

Özel eğitim okulları

Madde 18 - Durumları ayrı bir okulda özel eğitim gerektiren bireyler için engellilik durumu (3) ve özelliklerine uygun gündüzlü veya yatılı özel eğitim okulları açılır.

Birden fazla engelliliği (4) bulunan öğrenciler için özel eğitim okullarında özel eğitim sınıfları açılabilir.

Özel eğitim okullarında açılan yaygın eğitim programlarına katılan özel eğitim gerektiren bireyler ile söz konusu okulların aile eğitimi programlarına katılanlardan öğrencilerin birinci derecede yakınlarının eğitimleri süresince iaşe ve ibateleri Bakanlıkça karşılanır.

Özel Eğitim Kurumları

Madde 19 - Özel eğitim gerektiren biriylere özel eğitim desteği sağlamak veya onları iş ve mesleğe hazırlamak veya örgün eğitim programlarından yararlanamayacak durumda olanların temel yaşam becerilerini geliştirmek ve öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak üzere gündüzlü özel eğitim kurumları açılabilir.

Özel eğitim kurumlarında, özel eğitim gerektiren biriyleri iş hayatında geçerliliği olan görevlere hazırlamak amacıyla açılan iş ve meslek kurslarına devam edenler, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu'nun çırak öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar.

Diğer okul ve kurumlarda özel eğitim

Madde 20 - Durumları normal akranları ile birlikte eğitim görmeye uygun olan özel eğitim gerektiren bireyler, eğitim ve öğretimlerini resmi ve özel okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında sürdürürler. Bu okullarda özel eğitim gerektiren bireylere özel eğitim desteği sağlamak üzere yardımcı derslikler oluşturulur, özel araç-gereç ile eğitim materyalleri sağlanır ve diğer özel tedbirler alınır.

Durumları ayrı bir sınıfta eğitilmeyi gerektiren öğrenciler için engellilik durumu (5)ve özelliklerine

göre okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında özel eğitim sınıfları açılır.

Çıraklık ve yaygın eğitim faaliyetlerinde de bu tür uygulamalara yer verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Özel Eğitime Destek Sağlayan Kurumlar

Rehberlik ve araştırma merkezleri

Madde 21 - Rehberlik ve araştırma merkezleri, eğitimöğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesine ilişkin gerekli her türlü çalışmaların yanısıra özel eğitim gerektiren bireyleri de tanılamada belirtildiği şekilde inceler, tanılar, yer leştirilebilecekleri en uygun eğitim ortamını önerir ve bu bireylere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sunar.

Nüfus ve hizmet potansiyeline göre merkez ve diğer ilçelerde de rehberlik ve araştırma merkezleri açılabilir.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisi

Madde 22 - Örgün ve yaygın eğitim kurumlarına devam eden bireylere rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri götürmek üzere eğitimöğretim kurumlarında kurulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisleri, kurumlarındaki özel eğitim gerektiren bireylere de eğitim ihtiyaçları ve özelliklerine göre bu hizmetleri sunar.

Bu servisler, rehberlik ve danışma hizmetlerini yürütürken bölgelerindeki rehberlik ve araştırma merkezi ile diğer ilgili kurumlarla işbirliği yaparlar.

8. YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU (2547)

Kanun Numarası : 2547

Kabul Tarihi : 4/11/1981

Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 6/11/1981 Sayı : 17506

BİRİNCİ BÖLÜM

Kanunun Amacı, Kapsamı ve Tanımlar

Amaç:

Madde 1 – Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir.

Kapsam:

Madde 2 – Bu kanun; yükseköğretim üst kuruluşlarını, bütün yükseköğretim kurumlarını, bağlı birimlerini ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.

Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarıyla ilgili hususlar ayrı kanunlarla düzenlenir.

Tanımlar:

Madde 3 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/1 md.)

Bu Kanunda geçen kavram ve terimlerin tanımları aşağıda belirtilmiştir.

a) **Yükseköğretim**: Milli eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı, en az dört yarı yılı kapsayan her kademedeki eğitim - öğretimin tümüdür.

b**) Üst Kuruluşlar**: **Yükseköğretim Kurulu** ve **Üniversitelerarası Kurul**dur.

c) (Değişik birinci paragraf: 29/6/2001 - 4702/1 md.) Yükseköğretim Kurumları: Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır.

(Değişik:3/4/1991 - 3708/1 md.) Yüksek teknoloji enstitüsü, özellikle teknoloji alanlarında yüksek düzeyde araştırma, eğitim - öğretim, üretim, yayın ve danışmanlık yapan, kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip bir yükseköğretim kurumudur.

d) **Üniversite**: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma,yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.

e) **Fakülte**: Yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.

f) **Enstitü:** Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisans üstü, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumudur.

g) **Yüksekokul:** Belirli bir mesleğe yönelik eğitim öğretime ağırlık veren bir yükseköğretim kurumudur.

h) **Konservatuvar:** Müzik ve sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren bir yükseköğretim kurumudur.

ı) (Değişik: 13/2/2011-6111/170 md.) Meslek Yüksekokulu: Belirli mesleklere yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, yılda iki veya üç dönem olmak üzere iki yıllık eğitim-öğretim sürdüren, önlisans derecesi veren bir yükseköğretim kurumudur.

j) **Uygulama ve Araştırma Merkezi**: Yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim - öğretim, uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü bir yükseköğretim kurumudur.

k) **Bölüm:** Amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim ve anasanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimidir. Anabilim dalı ve anasanat dalları bilim ve sanat

dallarından oluşur. Yükseköğretimdeki çeşitli birimlerin ortak derslerini vermek üzere rektörlüğe bağlı bölümler de kurulabilir.

l) **Öğretim Elemanları**: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcılarıdır.

m) **Öğretim Üyeleri**: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentlerdir.

(1) Profesör: En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip kişidir.

(2) Doçent: Doçentlik sınavını başarmış akademik unvana sahip kişidir.

(3) Yardımcı Doçent: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta uzmanlık veya belli sanat dallarında yeterlik belge ve yetkisini kazanmış, ilk kademedeki akademik unvana sahip kişidir.

n) **Öğretim Görevlisi**: Ders vermek ve uygulama yaptırmakla yükümlü bir öğretim elemanıdır.

o) **Okutman**: Eğitim - öğretim süresince çeşitli öğretim programlarında ortak zorunlu ders olarak belirlenen dersleri okutan veya uygulayan öğretim elemanıdır.

p) **Öğretim Yardımcıları**: Yükseköğretim kurumlarında, belirli süreler için görevlendirilen, araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler ve eğitim - öğretim planlamacılarıdır.

r) (Değişik: 13/2/2011-6111/170 md.)

Ön Lisans: Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretimdir.

s) **Lisans**: Ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarı yıllık bir programı kapsayan bir yükseköğretimdir.

t) **Lisans Üstü**: Yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik eğitimini kapsar ve aşağıdaki kademelere ayrılır.

(1) Yüksek Lisans: (Bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, yüksek mimarlık, master): Bir lisans öğretimine dayalı, eğitim - öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.5349

(2) Doktora: Lisansa dayalı en az altı veya yüksek lisans veya eczacılık veya fen fakültesi mezunlarınca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlığa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlıyan bir yükseköğretimdir.

(3) Tıpta Uzmanlık: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre yürütülen ve tıp doktorlarına belirli alanlarda özel yetenek ve yetki sağlamayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(4) Sanatta Yeterlik: Lisansa dayalı en az altı,yüksek lisansa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora düzeyinde lisans üstü bir yükseköğretim eşdeğeridir.

u) **Yükseköğretim Eğitim Türleri**: Yükseköğretimde eğitim - öğretim türleri örgün, açık, dışarıdan (ekstern) ve yaygın eğitimdir.

(1) Örgün Eğitim: Öğrencilerin, eğitim - öğretim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğunda oldukları bir eğitim - öğretim türüdür.

(2) Açık Eğitim: Öğrencilere radyo, televizyon ve eğitim araçları vasıtasıyla yapılan bir eğitim - öğretim türüdür.

(3) Dışarıdan Eğitim (Ekstern Eğitim): Yükseköğretimin belirli dallarında, devam zorunluluğu olmaksızın sadece yarı yıl içi ve sonu sınavlarına katılma zorunluluğu bulunan bir eğitim - öğretim türüdür. Bu eğitimi izleyen öğrenciler ortak zorunlu dersler ile gerekli görülen bazı dersleri, ilgili yükseköğretim kurumlarınca mesai saatleri dışındaki uygun saatlerde düzenlenecek derslerde alırlar.

(4) Yaygın Eğitim: Toplumun her kesimine ve değişik alanlarda bilgi ve beceri kazandırma amacı güden bir eğitim - öğretim türüdür.

****

TÜRKİYE
DEVLET ÜNİVERSİTELERİ: 108 Adet
Vakıf üniversiteleri: 71 Adet
TOPLAM: 179

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükseköğretim Kurumları (1)

Üniversite Organları

Rektör:

Madde 13 –

a) (Değişik: 17/8/1983 - 2880/7 md.) (Değişik birinci paragraf: 18/6/2008-5772/2 md.) Devlet üniversitelerinde rektör, profesör akademik unvanına sahip kişiler arasından görevdeki rektörün çağrısı ile toplanacak üniversite öğretim üyeleri tarafından seçilecek adaylar arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Rektörün görev süresi 4 yıldır. Süresi sona erenler aynı yöntemle yeniden atanabilirler. Ancak iki dönemden fazla rektörlük yapılamaz. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder. Rektör adayı seçimleri gizli oyla yapılır. Oy veren her öğretim üyesi oy pusulasına yalnız bir isim yazabilir. Birinci toplantıda öğretim üyelerinin en az yarısının hazır bulunması şarttır. Bu sağlanamadığı takdirde toplantı 48 saat ertelenir ve nisap aranmaksızın seçime geçilir. Bu toplantıda en çok oy alan altı kişi aday olarak seçilmiş sayılır. Yükseköğretim Genel Kurulunun bu adaylar arasından seçeceği üç kişi Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Yeni kurulan üniversitelere rektör adayı olarak başvuran profesörler arasından Yükseköğretim Genel Kurulunun seçeceği üç aday Cumhurbaşkanlığına sunulur. Cumhurbaşkanı, bunlar arasından birini seçer ve rektör olarak atar. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör adaylarının seçimi

ve rektörün atanması ilgili mütevelli heyet tarafından yapılır.

Rektörlerin yaş haddi 67 yaştır. Ancak rektör olarak atanmış olanlarda görev süreleri bitinceye kadar yaş haddi aranmaz.

Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi rektör yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2 /1/1990 - KHK - 398/1 md.; Aynen Kabul: 7/3/1990 - 3614/1 md.) Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir.

Rektör yardımcıları, rektör tarafından beş yıl için atanır.

Rektör, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından birisini yerine vekil bırakır. Rektör görevi başından iki haftadan fazla uzaklaştığında Yükseköğretim Kuruluna bilgi verir. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir rektör atanır.5357

b) Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Üniversite kurullarına başkanlık etmek, yükseköğretim üst kuruluşlarının kararlarını uygulamak, üniversite kurullarının önerilerini inceleyerek karara bağlamak ve üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

Senato:

Madde 14 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Senato,rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden teşekkül eder.

Senato, her eğitim - öğretim yılı başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki defa toplanır.

Üniversite Yönetim Kurulu:

Madde 15 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Üniversite yönetim kurulu; rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur.

Fakülte Organları

Dekan:

Madde 16 –

a. (Değişik: 14/4/1982 - 2653/2 md.)

Atanması: Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından **Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır.** Süresi biten dekan yeniden atanabilir.

Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından

en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2/1/1990 - KHK - 398/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/2 md.) Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde,gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.

Dekan yardımcıları, dekanca en çok üç yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan atanır.

Fakülte Kurulu:

Madde 17 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte kurulu,dekanın başkanlığında fakülteye bağlı bölümlerin başkanları ile varsa fakülteye bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden ve üç yıl için fakültedeki profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç, doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, yardımcı doçentlerin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesinden oluşur.

Fakülte kurulu normal olarak her yarı yıl başında ve sonunda toplanır.

Dekan gerekli gördüğü hallerde fakülte kurulunu toplantıya çağırır.

b. Görevleri: Fakülte kurulu akademik bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

(1) Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak,

(2) Fakülte yönetim kuruluna üye seçmek,

(3) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakülte Yönetim Kurulu:

Madde 18 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte yönetim kurulu, dekanın başkanlığında fakülte kurulunun üç yıl için seçeceği üç profesör, iki doçent ve bir yardımcı doçentten oluşur.

Fakülte yönetim kurulu dekanın çağırısı üzerine toplanır.

Yönetim kurulu gerekli gördüğü hallerde geçici çalışma grupları, eğitim - öğretim koordinatörlükleri kurabilir ve bunların görevlerini düzenler.

b. Görevleri: Fakülte yönetim kurulu, idari faaliyetlerde dekana yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

(1) Fakülte kurulunun kararları ile tespit ettiği esasların uygulanmasında dekana yardım etmek,

(2) Fakültenin eğitim - öğretim, plan ve programları ile takvimin uygulanmasını sağlamak,

(3) Fakültenin yatırım, program ve bütçe tasarısını hazırlamak,

(4) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili getireceği bütün işlerde karar almak,

(5) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait

işlemleri hakkında karar vermek,

(6) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Enstitüler

Organlar:

Madde 19 –

a. Enstitünün organları, enstitü müdürü, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kuruludur.

b. **Enstitü müdürü**, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı enstitülerde bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.

Müdürün, enstitüde görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur.

Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir.

Enstitü müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir.

c. **Enstitü kurulu**, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan ana bilim dalı başkanlarından oluşur.

d. **Enstitü yönetim kurulu**, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.

e. Enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri enstitü bakımından yerine getirirler.

Yüksekokullar

Organlar:

Madde 20 –

a. Yüksekokulların organları, yüksekokul müdürü, yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kuruludur.

Bölüm:

Madde 21 – Bir fakülte ya da yüksekokulda, aynı veya benzer nitelikte eğitim - öğretim yapan birden fazla bölüm bulunamaz.

Bölüm, bölüm başkanı tarafından yönetilir.

Bölüm başkanı; bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentler arasından fakültelerde dekanca, fakülteye bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine dekanca, rektörlüğe bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine rektörce üç yıl için atanır. Süresi biten başkan tekrar atanabilir.

Bölüm başkanı, görevi başında bulunamayacağı süreler için öğretim üyelerinden birini vekil

olarak bırakır.

Herhangi bir nedenle altı aydan fazla ayrılmalarda, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bir bölüm başkanı atanır.

Bölüm başkanı, bölümün her düzeyde eğitim - öğretim ve araştırmalarından ve bölüme ait her türlü faaliyetin düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Öğretim Elemanları

Öğretim üyelerinin görevleri:

a. Yükseköğretim kurumlarında ve bu kanundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim - öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmek,

b. Yükseköğretim kurumlarında, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak,

c. İlgili birim başkanlığınca düzenlenecek programa göre, belirli günlerde öğrencileri kabul ederek, onlara gerekli konularda yardım etmek, bu kanundaki amaç ve ana ilkeler doğrultusunda yol göstermek ve rehberlik etmek,

d. Yetkili organlarca verilecek görevleri yerine getirmek,

e. Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Yardımcı Doçentliğe atama:

Madde 23 –

a. Bir üniversite biriminde açık bulunan yardımcı doçentlik, isteklilerin başvurması için rektörlükçe ilan edilir. Fakültelerde ve fakültelere bağlı kuruluşlarda dekan, rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokullarda müdürler; biri o birimin yöneticisi, biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütalaa isterler. Dekan veya ilgili müdür kendi yönetim kurullarının görüşünü de aldıktan sonra önerilerini rektöre sunar. Atama, rektör tarafından yapılır.

(Değişik: 12/8/1986 - KHK 260/1 md.) Yardımcı doçentler bir üniversitede her seferinde ikişer veya üçer yıllık süreler için en çok 12 yıla kadar atanabilirler. Her atama süresi sonunda görev kendiliğinden sona erer.

Doçentliğe atama:

Bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosu, rektörlükçe, isteklilerin başvurması için ilan edilir. Müracaat eden adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör tespit edilir. Bu profesörler, adaylar hakkında ayrı ayrı mütalaalarını rektöre bildirirler. Rektör, bu mütalaalara dayanarak, üniversite yönetim kurulunun görüşünü de aldıktan sonra atamayı yapar.

Profesörlüğe yükselme ve atama:

2) Profesörlük kadrosuna başvuran adayların durumlarını ve bilimsel niteliklerini tespit etmek için üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunca en az üçü başka üniversitelerden veya yüksek teknoloji enstitülerinden olmak üzere ilan edilen kadronun bilim alanıyla ilgili beş profesör seçilir. Bu profesörler her aday için ayrı ayrı olmak üzere birer rapor yazarlar ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirirler. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun bu raporları göz önünde tutarak alacağı karar üzerine, rektör atamayı yapar.

Doktora veya tıpta uzmanlık unvanını kazandıktan veya sanat dallarında belirli süre çalıştıktan sonra yabancı ülkelerde doçentlik unvanını veya yetkisini almış olanlardan, en az iki yıl bu unvan ve yetki ile yabancı ülkelerdeki öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olanların bu unvanlarının Türkiye'de geçerli sayılması Üniversitelerarası Kurul kararıyla olur. Bunun için başvuran adayın çalıştığı yabancı ülkelerdeki yükseköğretim kurumunun,Türk yükseköğretim kurumu düzeyinde olduğunun Üniversitelerarası Kurulca belirlenmesi gerekir.

Yabancı ülkelerde alınan profesörlük ünvanı:

Madde 28 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/13 md.)

Doktora veya tıpta uzmanlık unvanını kazandıktan veya sanat dallarında belirli süre çalıştıktan sonra yabancı ülkelerde profesörlük unvanını veya yetkisini almış olanlardan en az iki yıl bu unvan ve yetki ile yabancı ülkelerde öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olanların bu unvanlarının Türkiye'de geçerli sayılması Üniversitelerarası Kurul kararıyla olur. Bunun için başvuran adayın çalıştığı yabancı ülkelerdeki yükseköğretim kurumunun, Türk yükseköğretim kurumu düzeyinde olduğunun Üniversitelerarası Kurulca belirlenmesi gerekir.

Emeklilik yaş haddi:

Madde 30 – Öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir.

Öğretim görevlileri:

Madde 31 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/14 md.)

Öğretim görevlileri; üniversitelerde ve bağlı birimlerinde bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim - öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tananmış kişiler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler. **Öğretim görevlileri,** ilgili yönetim kurullarının görüşleri alınarak fakültelerde dekanların, rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm başkanlarının önerileri üzerine ve rektörün onayı ile öğretim üyesi, öğretim üye yardımcısı ve öğretim görevlisi kadrolarına atanabilirler veya kadro şartı aranmaksızın ders saati ücreti veya sözleşmeli olarak istihdam edilebilirler.

Okutmanlar:

Madde 32 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/15 md.)

Okutmanlar, ilgili kurumların görüşü alınarak fakültelerde ve fakülteye bağlı birimlerde dekanların, rektörlüğe bağlı enstitü veya yüksekokullarda müdürün önerisi ve rektörün onayı ile süreli veya sürekli olarak atanırlar; atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer. Bunların yeniden atanmaları mümkündür. Bu takdirde ilk atama usulü uygulanır.

Öğretim Yardımcıları

Araştırma görevlileri, uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacıları:

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Memurlar ve Diğer Görevliler

Yönetim örgütleri:

Madde 51 –

a. Yükseköğretim üst kuruluşlarında başkana, üniversitelerde rektöre bağlı, merkez yönetim örgütünün başında bir genel sekreter ve hizmetlerin gerekli kıldığı daire başkanları, müdürler, danışmanlar, hukuk müşavirleri, uzmanlar ile büro ve iç hizmet görevlerini yapmak üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar ve diğer görevliler bulunur.

Daire başkanlıkları ve müdürlükler üst kuruluşlarda kurulların, üniversitelerde yönetim kurulunun kararı ile genel hükümlere göre kurulur.

b. Her fakültede, dekana bağlı ve fakülte yönetim örgütünün başında bir fakülte sekreteri, enstitü ve yüksekokullarda ise enstitü veya yüksekokul müdürüne bağlı enstitü veya yüksekokul sekreteri bulunur. Sekretere bağlı büro ve iç hizmet görevlerini yapmak üzere gerekli görüldüğü takdirde, yeteri kadar müdür ve diğer görevliler çalıştırılır. Bunlar arasındaki iş bölümü dekanın veya müdürün onayından sonra uygulanmak üzere ilgili sekreterce yapılır.

9. DEVLET MEMURLARI KANUNU (657)

Kanun Numarası : 657

Kanun Kabul Tarihi : 14/07/1965

KISIM - I

GENEL HÜKÜMLER

BÖLÜM 1: KAPSAM, AMAÇ, TEMEL İLKELER, İSTİHDAM ŞEKİLLERİ

KAPSAM:

Madde 1 - (Değişik madde: 30/05/1974 - KHK-12/1 md. Aynen kabul 15/05/1975-1897/1 md.)

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

TEMEL İLKELER:

Madde 3 - Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) (Değişik bent: 31/07/1970 - 1327/2 md.) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Madde 4 - (Değişik madde: 30/05/1974-KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/05/1975 - 1897/1 md.)

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

B) Sözleşmeli personel:

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, (Değişik ibare: 25/06/2009-5917 S.K./47.mad) Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir." şeklinde değiştirilmiştir.

C) Geçici personel:

Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Dairesinin ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir.

D) İşçiler:

(Değişik cümle: 04/04/2007-5620 S.K./4.mad) (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir.

DÖRT İSTİHDAM ŞEKLİ DIŞINDA PERSONEL ÇALIŞTIRILAMIYACAĞI:

Madde 5 - (Değişik madde: 23/12/1972 - KHK- 2/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumlar, dördüncü maddede yazılı dört istihdam şekli dışında personel çalıştıramazlar.

BÖLÜM 2: ÖDEVLER VE SORUMLULUKLAR

SADAKAT:

Madde 6 - (Değişik madde: 12/05/1982 - 2670/1 md.)

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar. Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "Yemin Belgesi" ni imzalayarak göreve başlarlar.

Bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilerek, bunları davranış halinde göstereceğime namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.

TARAFSIZLIK VE DEVLETE BAĞLILIK:

Madde 7 - (Değişik madde: 12/05/1982 - 2670/2 md.)

Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirlerken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar.

Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler.

DAVRANIŞ VE İŞBİRLİĞİ:

Madde 8 - Devlet memurları, resmi sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını hizmet içindeki ve dışındaki davranışlariyle göstermek zorundadırlar.

Devlet memurlarının işbirliği içinde çalışmaları esastır.

YURT DIŞINDA DAVRANIŞ:

Madde 9 - Devlet memurlarından sürekli veya geçici görevle veya yetişme, inceleme ve araştırma için yabancı memleketlerde bulunanlar Devlet itibarını veya görev haysiyetini zedeleyici fiil ve davranışlarda bulunamazlar.

AMİR DURUMUNDA OLAN DEVLET MEMURLARININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

Madde 10 - (Değişik madde: 12/05/1982 - 2670/3 md.)

Devlet memurları amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun, tüzük ve yönetmeliklerle belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, maiyetindeki memurlarını yetiştirmekten, hal ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli sorumludurlar.

Amir, maiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. Amirlik yetkisini kanun, tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen esaslar içinde kullanır.

Amir, maiyetindeki memurlara kanunlara aykırı emir veremez ve maiyetindeki memurdan hususi bir menfaat temin edecek bir talepte bulunamaz, hediyesini kabul edemez ve borç alamaz.

DEVLET MEMURLARININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

Madde 11 - (Değişik madde: 12/05/1982 - 2670/4 md.)

Devlet memurları kanun, tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar.

Devlet memuru amirinden aldığı emri, Anayasa, kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Amir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, memur bu emri yapmağa mecburdur. Ancak emrin yerine getirilmesinden doğacak sorumluluk emri verene aittir.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan

kurtulamaz.

Acele hallerde kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

KISIM - II

SINIFLANDIRMA

TESİS EDİLEN SINIFLAR:

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir.

I - GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI:

Bu Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel idare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.

II - TEKNİK HİZMETLER SINIFI:

Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 09/05/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperi yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.

III - SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknoloğu, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehassısı, biyolog, pisikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelini kapsar.

IV - EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, bu Kanun kapsamına giren kurumlarda eğitim ve öğretim vazifesiyle görevlendirilen öğretmenleri kapsar.

V - AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI:

Avukatlık hizmetleri sınıfı, Özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsar.

VI- DİN HİZMETLERİ SINIFI:

Din hizmetleri sınıfı, özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsar.

VII - EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, özel kanunlarına göre (Ek ibare: 08/05/2007 - 5757 S.K/md.3) çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.

VIII - YARDIMCI HİZMETLER SINIFI:

Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda *3* koruma ve muhafaza hizmetleri gibi anahizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar.

IX - MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, valiler ve kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışanları ve maiyet memurlarını kapsar.

X - MİLLİ İSTİHBARAT HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarında veya bu teşkilat emrinde çalıştırılanlardan özel kanunlarında gösterilen veya Başbakanlıkça tespit edilen görevleri ifa edenleri kapsar.

10. MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 4483

Kabul Tarihi : 2/12/1999

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikeri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Kanun,Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

11. ULUSLAR ARASI SÖZLEŞMELER

1. İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ
2. İNSAN HAKLARININ VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME (AVRUPU İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ)
3. AVRUPA KONSEYİ İNSAN HAKLARI VE BİYOTIP SÖZLEŞMESİ
4. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ
5. ÇOCUK HAKLARININ KULLANILMASINA İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİ
6. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER, OLAĞANÜSTÜ VE SİLAHLI ÇATIŞMA HALLERİNDE KADINLARIN VE ÇOCUKLARIN KORUNMASINA DAİR BİLDİRİ
7. KOPENHAG KRİTERLERİ

****

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

İSTANBUL ME MÜDÜRLÜĞÜ

Bilgi İşlem Bölümü
Özel Büro
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Bölümü
İnsan Kaynakları Bölümü (KADRO TERFİ)
Destek Hizmetleri Bölümü (EĞİTİM ARAÇLARI VE DONATIM)
İnsan Kaynakları Bölümü (YÖNETİCİ PERSONEL)
Temel Eğitim Bölümü
Özel Öğretim Kurumları Bölümü (ÖZEL OKULLAR)
Hukuk ve Mevzuat Bölümü
Din Öğretimi Bölümü
Özel Öğretim Kurumları Bölümü (ÖZEL YURTLAR)
İnsan Kaynakları Bölümü (ÖĞRT. ATAMA)
İnsan Kaynakları Bölümü (PASAPORT)
Destek Hizmetleri Bölümü (GELEN EVRAK ve POSTA)
Hayat Boyu Öğrenme Bölümü
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Bölümü
İnsan Kaynakları Bölümü (ÖZLÜK EMEKLİLİK)
Destek Hizmetleri Bölümü (ÜCRETSİZ DERS KİTAPLARI)
Strateji Geliştirme Bölümü
Özel Öğretim Kurumları Bölümü (ÖZEL KURSLAR)
Özel Öğretim Kurumları Bölümü (DERSHANELER)
Destek Hizmetleri Bölümü (ARŞİV)

İnşaat ve Emlak Bölümü
Mesleki ve Teknik Eğitim Bölümü
İnsan Kaynakları Bölümü (PERSONEL İŞLERİ)
Destek Hizmetleri Bölümü (TAŞIMALI, MUHASEBE, GENEL BÜTÇE)
Ortaöğretim Bölümü
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Bölümü
İl Eğitim Denetmenleri Başkanlığı
AB ve Dış İlişkiler Bölümü
Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Bölümü

****

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
İSTANBUL / KÜÇÜKÇEKMECE
ME MÜDÜRLÜĞÜ

Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Bölümü
Mesleki ve Teknik Eğitim Bölümü
İnşaat ve Emlak Bölümü
Hayat Boyu Öğrenme Bölümü
Bilgi İşlem Bölümü
AB VE DIŞ İLİŞKİLER BÖLÜMÜ
Basın ve Halkla İlişkiler Bölümü
Ortaöğretim Bölümü
Özel Eğitim Bölümü
Destek Hizmetleri Bölümü
İnsan Kaynakları Bölümü
    Atama İşlemleri için bölüm şefliği
    Özlük işlemleri için bölüm şefliği

****

Türkiye nüfusu 2014 yılına göre toplam: 77.695.904

Erkek: 38.473.360 = %50,18

Kadın : 38.194.504 = %49,82

İl ve İlçe Merkezleri Nüfusu: ERKEK: 35.135.795 KADIN: 34.898.618 TOPLAM: 70.034.413 %91,35

Köy ve Belde Nüfusu: ERKEK:3.337.565 KADIN: 3.295.886 TOPLAM: 6.633.451 = %8,65

****

İL : 81 İLÇE : 892 İL Büyükşehir : 30 İL Merkez ilçe : 51

****

****

TABLO II: 1- Eğitim Kademeleri İtibarıyla Okullaşma Oranları

	2010-2011		2011-2012		2012-2013	
	Öğrenci Sayısı (Bin)	Brüt Okullaşma Oranı (yüzde)	Öğrenci Sayısı (Bin)	Brüt Okullaşma Oranı (yüzde)	Öğrenci Sayısı (Bin)	Brüt Okullaşma Oranı (yüzde)
Okul Öncesi Eğitim (1)	1 116	45,3	1 170	46,4	1 077	44,0
İlköğretim (2)	10 981	107,6	10 979	108,4	11 160	107,6
Ortaöğretim (2)	4 749	89,7	4 756	92,6	4 995	96,8
a) Genel Lise	2 676	50,6	2 666	51,9	2 725	52,8
b) Mesleki ve Teknik Eğitim	2 072	39,1	2 090	40,7	2 269	43,9
Yükseköğretim Toplam (3)	3 627	72,5	4 113	81,6	4 677	92,1
Örgün	1 913	38,2	2 161	42,9	2 420	47,6
Yaygın Eğitim (4)	7 786	-	8 524	-	8 071	-

Kaynak: MEB, ÖSYM
(1) 4-5 yaş çağ nüfusuna göre hesaplanmıştır.
(2) Açık ilköğretim ve açık lise öğrencileri dâhildir.
(3) Üniversiteler ve diğer eğitim kurumları dâhil, lisansüstü öğrenciler hariçtir. Önceki yıllarda 17-20 yaş grubu için, 2012-2013 döneminde ise 18-21 yaş grubu için hesaplanmıştır.
(4) Yaygın eğitim kurumlarına ait öğrenci sayısı bilgileri bir önceki öğretim yılı sonu itibarıyla verilmiştir.

****

2010-11
İlköğretim öğretmen sayısı: 503.328

GENEL ORTAÖĞRETİM: 222.705

GENEL : 118.378

MES. TEK. EĞİT.: 104.327

****
****

12 MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ

12 7 Eylül 2013 CUMARTESİ
Resmî Gazete
Sayı : 28758

Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

OKUL TÜRLERİ

MEB'in, 81 ile gönderdiği genelgeye göre, 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girmesiyle Bakanlıktaki mesleki ve teknik eğitim ile ilgili hizmetlerin yürütülmesinden sorumlu Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü, Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı ile Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Dairesi Başkanlığı birimleri Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü adı altında yapılandırıldı.

Daha önce farklı birimlere bağlı iken halen Bakanlığın Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı faaliyet gösteren 22 okul türünün, öğrenim süreleri ile mezunlarının hak ve yetkilerinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın

Mesleki ve Teknik Eğitimde 22 okul türü 2' ye

"Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi" ile

"Çok Programlı Anadolu Lisesi" adı altında yeniden yapılandırılması uygun bulundu.

Ortaöğretim kurumlarının kuruluşu

MADDE 6- (1) Ortaöğretim kurumları, ortaokul veya imam-hatip ortaokulu üzerine öğrenim süresi dört yıl olan yatılı ve/veya gündüzlü olarak eğitim ve öğretim veren kurumlardır.

(2) Bu kurumlar;

a) Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, Anadolu liseleri, Anadolu öğretmen liseleri, güzel sanatlar liseleri ve spor liseleri,

b) Anadolu imam-hatip liseleri ve imam-hatip liseleri,

c) Meslek liseleri, teknik liseler, Anadolu meslek liseleri, Anadolu sağlık meslek liseleri, Anadolu teknik liseleri mesleki ve teknik eğitim merkezleri ile ortaöğretimin genel lise, imam-hatip lisesi ve mesleki ve teknik ortaöğretim programlarını tek yönetim altında uygulayan çok programlı liselerden

oluşur.

(3) Sosyal bilimler liselerinde hazırlık sınıfı açılır; ayrıca Bakanlıkça uygun görülen diğer ortaöğretim kurumlarında da hazırlık sınıfı açılabilir.

(4) Ortaöğretim kurumlarının açılması, kapatılması ve ad verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

****

Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı
2008'de

79 olan okul türünü son 6 yılda 9'a düşürdü.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı

1. Anadolu,

2. fen,

3. sosyal bilimler,

4. Anadolu öğretmen liseleri,

5. Güzel sanatlar

6. Spor liseleri

olmak üzere 6 lise türü bulunuyor.

****

22 okul türü 2'ye düşürülerek, "Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi" ile "Çok Programlı Anadolu Lisesi" adı altında yeniden yapılandırıldı.

22 okul türü 2'ye düşürülerek,

1. "Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi"

2. "Çok Programlı Anadolu Lisesi"

adı altında yeniden yapılandırıldı.

****

1. Anadolu imam hatip lisesine

Din Eğitimi Genel Müdürlüğüne bağlı Anadolu imam hatip lisesi ve imam hatip liselerini tek bir isimle birleştirerek

1. Anadolu imam hatip lisesine
dönüştürdü.

****

TABLO II: 2- Eğitim Kademelerine Göre Öğrenci/Derslik ve Öğrenci/Öğretmen Sayıları

		2010-2011	2011-2012	2012-2013
İlköğretim	Öğrenci/Derslik Sayısı	31	30	30
	Öğrenci/Öğretmen Sayısı	21	20	20
Ortaöğretim	Öğrenci/Derslik Sayısı	34	31	31
	Öğrenci/Öğretmen Sayısı	18	16	16
Genel Lise	Öğrenci/Derslik Sayısı	31	28	28
	Öğrenci/Öğretmen Sayısı	18	16	16
Mesleki ve Teknik Lise	Öğrenci/Derslik Sayısı	38	35	34
	Öğrenci/Öğretmen Sayısı	18	16	15

Kaynak: MEB

****

TABLO II: 4- Yükseköğretimde Örgün Öğrenci, Öğretim Üyesi ve Elemanlarının Dağılımı
2012-2013 Eğitim Öğretim Dönemi

	Öğrenciler		Öğretim Üyeleri		Öğretim Elemanları	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Ankara	202 348	8,4	8 693	15,5	19 016	14,6
İstanbul	388 696	16,1	11 707	20,8	24 328	18,6
İzmir	126 481	5,2	3 936	7,0	8 457	6,5
Üç İl Toplamı	717 525	29,7	24 336	43,3	51 801	39,6
Diğer İller	1 702 187	70,3	31 818	56,7	78 852	60,4
Genel Toplam	2 419 712	100	56 154	100	130 653	100

Eğitime erişim ve eğitimin kalitesi, eğitim sisteminin temel sorun alanları olarak önemini korumaktadır. Erişim sorunu kapsamında okullaşma oranları, bölgeler, cinsiyetler arası fırsat eşitsizlikleri; kalite sorunu kapsamında ise fiziki altyapı yetersizlikleri, müfredatın güncellenmesi, öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi ve eğitim materyallerinin müfredatla uyumu gibi hususlar öne çıkmaktadır. Eğitim ile istihdam ilişkisinin güçlendirilmesine yönelik mekanizmaların etkinliğinin artırılması önem arz etmektedir.

Eğitime erişim kapsamında, okul öncesi eğitimde 2012-2013 öğretim yılı verilerine

göre, okullaşma oranı yüzde 44'e ulaşmış olmakla birlikte, bu oran AB-27 ortalaması olan yüzde 93,2'nin (2011 yılı 4 yaş nüfusuna göre) altındadır. Ailelerin sosyoekonomik koşullarından kaynaklanan eşitsizliğin giderilmesinde önemli katkısı olan ve eğitimin ileri kademelerindeki başarıya olumlu etkisinin olduğu bilinen okul öncesi eğitimde farkındalığın artırılması ihtiyacı ve imkânları kısıtlı hane ve bölgelerin erişimini destekleyecek önlemlerin alınması önemini korumaktadır. Bu yaş grubundaki net okullaşma oranının en düşük olduğu il yüzde 22,6'yla Hakkari iken en yüksek olduğu il yüzde 70,4'le Burdur'dur.

İlköğretime geç kayıtlar, bitirmeden ayrılanlar ile başta kızlar olmak üzere kırsal kesimdeki çocukların eğitime erişimindeki sorunlar, okullaşma oranının istenilen düzeyde artmasını engelleyen başlıca faktörlerdir. 2011-2012 öğretim dönemi sonunda ilköğretimden mezun olanların içinde kızların oranı Türkiye genelinde yüzde 47,8'dir.

Ortaöğretimde ise brüt okullaşma oranı son on yılda yüzde 80,9'dan yüzde 96,8'e ulaşmakla beraber, bölgesel farklılıklar önemini korumaya devam etmektedir. 2012-2013 öğretim yılı verilerine göre okullaşma oranının en düşük olduğu il yüzde 52,7 ile Ağrı'dır. Türkiye genelinde ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranı yüzde 90,1 olmakla beraber zorunlu eğitim süresinin 12 yıla çıkarılması sonucunda ilköğretimden ortaöğretime geçişlerde ve dolayısıyla ortaöğretim okullaşma oranında artışın sürmesi beklenmektedir.

Eğitime erişimdeki sorunların yanı sıra, eğitimin kalitesine ilişkin sorunlar da önemini korumaktadır.Eğitimin çıktılarını ve dolayısıyla sistemin performansını değerlendiren PISA gibi uluslararası araştırmalarda elde edilen puanlarda kısmi iyileşme sağlanmıştır. Ancak, bu kapsamda öğrenme ortamlarının niteliğinin eşitlik ve hakkaniyet çerçevesinde artırılması, öğretmen yetiştirme ve geliştirme sisteminin yeniden yapılandırılması, izleme ve değerlendirme faaliyetlerinde etkinlik sağlanması, müfredatın bilgi ve iletişim teknolojileriyle uyumunun sağlanması, derslik başına düşen öğrenci sayısının azaltılması, ilköğretimde ikili eğitimden tam gün eğitime geçilmesi ihtiyacı devam etmektedir.

Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimin süresi ve niteliğinin yetersizliği ve performanslarının yeterince değerlendirilmemesi eğitimin kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Öğretmen yetiştiren fakülteler ile okullar arasındaki etkileşimin güçlendirilmesi, öğretmen yetiştirme ve geliştirme sisteminin yeterlilikleri esas alan bir şekilde yeniden yapılandırılması ile kariyer gelişim ve performans değerlendirme sisteminin oluşturulması gerekmektedir. Deneyimli öğretmenlerin fırsat eşitliği çerçevesinde dezavantajlı bölgelerde görev yapmalarını özendirici tedbirlerin alınması ihtiyacı önem arz etmektedir.

Son yıllarda öğretmen sayısındaki artış oranı öğrenci sayısındaki artış oranına göre daha fazla olmakla birlikte öğretmen başına düşen öğrenci sayısı eğitimin tüm kademelerinde OECD ve AB ülke ortalamalarına göre yüksektir. Ayrıca öğretmenlerin ülke geneline dağılımında bölgeler arası farklılıklar önemini korumaktadır. Ülke genelinde ilkokullarda öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 20, ortaokullarda 19'dur. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısının en yüksek olduğu Şanlıurfa'da bu sayılar sırasıyla 26 ve

32'dir.

İlköğretimde tam gün eğitime geçme yönündeki çalışmalara devam edilmesine rağmen, 2012-2013 öğretim dönemi itibarıyla tam gün eğitimde okuyan öğrencilerin oranı yüzde 45 düzeyinde kalmıştır.

Ortaöğretimde ise bu oran yüzde 72 seviyesindedir. İlköğretimde ikili eğitim oranının en yüksek olduğu il olan Şanlıurfa'da ise halen bu oran yüzde 82,4'tür.

Birleştirilmiş sınıflarda öğrenim gören öğrenci sayısında azalma görülmekle birlikte, bu sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin oranı ülke genelinde yüzde 2,3 iken bu oran Ardahan'da yüzde 27,8'e kadar yükselmektedir. Öte yandan, 2012–2013 öğretim döneminde ülke genelinde ilköğretimdeki öğrencilerin yüzde 2'si sınıf tekrarı yapmaktadır.

Son on yılda, hayırseverlerin yapmış olduğu yaklaşık 35 bin derslik dahil olmak üzere 188 bin yeni derslik yapılmış olup derslik başına düşen öğrenci sayısında önemli düzeyde iyileşme sağlanmıştır. Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması ve eğitime başlama yaşının erkene çekilmesiyle başta ortaöğretim kademesinde olmak üzere okullaşan öğrenci sayısında ve dolasıyla derslik ihtiyacında artış yaşanmıştır. Bu kapsamda, eğitime ayrılan kamu kaynaklarının artırılması sonucunda yıllık ortalama derslik yapımının iki kat artması beklenmektedir. Türkiye genelinde ilköğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı 30'a düşmekle birlikte, özellikle göç alan büyük şehirler ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki illerde bu sayının yüksek olduğu görülmektedir. Söz konusu sorun bu illerin kent merkezlerinde daha belirgindir. Derslik başına düşen öğrenci sayısının il genelinde 48 ile en yüksek olduğu Şanlıurfa'da bu oran kent merkezinde 57, köylerde 45'tir. Ayrıca mesleki ve teknik eğitime olan talebin artmasıyla bu kademedeki derslik ihtiyacı da artmaktadır. Türkiye genelinde mesleki ve teknik eğitimde derslik başına düşen öğrenci sayısı 34 olup bu sayının en yüksek olduğu il 49'la Adana'dır.

Bilişim okuryazarlığı, bireylerin en az bir yabancı dili iyi derecede bilmeleri, eleştirel düşünme becerileri ve demokratik katılımın özellikle eğitimin temel kademelerinde geliştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bu kapsamda eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki bilişim teknolojisini iyileştirmek amacıyla uygulamaya geçirilen Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesinin ülke geneline yaygınlaştırılması çalışmaları sürdürülmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin müfredata entegrasyonununa ve kullanımına ilişkin nitel ve nicel göstergeler geliştirilerek etki değerlendirmesi yapılması ihtiyacı devam etmektedir.

Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ortaöğretim içindeki payı son on yılda yüzde 32,3'ten yüzde 45'e ulaşmıştır. Bu oran 2012-2013 yılı öğretim dönemindeki yeni kayıtlar itibarıyla yüzde 52'ye ulaşmıştır.

Mesleki ve teknik eğitimin işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda verilmesi amacını hedefleyen İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisinin Güçlendirilmesi Eylem Planı etkin şekilde uygulanmaktadır. Mesleki ve teknik eğitimin bir bütünlük içinde ele alınması ve

yürütülebilmesi amacıyla Mesleki Eğitim ve Öğretim Strateji Belgesi hazırlanması çalışmalarına devam edilmektedir.

Ulusal Yeterlilik Sisteminin oluşturulması çabaları çerçevesinde işgücü piyasasının ihtiyaçlarını göz önüne alarak meslek standartlarını geliştirme ve öğrencileri değerlendirerek sertifikalandırma işlemlerine devam edilmiştir. Yayınlanan ulusal meslek standartlarının sayısındaki hızlı artışa paralel olarak sınav, akreditasyon ve belgelendirme faaliyetlerine de hız verilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde 2013 yılı Ekim ayı itibarıyla 104'ü devlet ve 71'i vakıf olmak üzere toplam 175 üniversite bulunmaktadır. Ayrıca, 2006-2013 yılları arasında örgün yükseköğretim kontenjanları yüzde 81,2 oranında artarak 2013 yılı itibarıyla 762.916 olmuştur.

2013 yılında üniversite giriş sınavına 1,9 milyon aday başvurmuştur. Başvuran adayların sadece yüzde 41,1'i (800 bin kişi) ortaöğretim son sınıf öğrencilerinden, geri kalan kısmı ise önceki yıllarda yerleşememiş, bir yükseköğretim programına yerleşmiş ya da bir programdan mezun olmuş kişilerden oluşmaktadır. Örgün yükseköğretim programına yerleşen kişilerin sadece yüzde 53'ü (357 bin kişi) ortaöğretim son sınıf düzeyinde bulunmaktadır.

Önceki yıllarda herhangi bir programa yerleştirildiği halde tekrar sınava girenler ile yerleşmemiş olanların üniversite giriş sınavına başvuran adaylar içindeki yoğunluğu, yükseköğretime giriş sisteminin etkinliği ile ortaöğretim kademesindeki yönlendirme ve mesleki rehberlik hizmetlerinin kalitesine ilişkin sorunları gündeme getirmektedir. Ortaöğretimden yükseköğretime geçiş sisteminin bütüncül bir bakış açısıyla yeniden ele alınması ihtiyacı bulunmaktadır.

YÖK başta olmak üzere yükseköğretim yönetim sisteminin yeniden yapılandırılamaması ve buna bağlı olarak üniversitelerin idari ve mali özerkliklerinin sağlanamaması kaliteyi olumsuz yönde etkilemektedir. Kalite değerlendirme ve hesap verebilirlik sisteminin işlerlik kazanamaması, üniversitelerin gelir yaratma kapasitelerinin düşük olması, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayılarının yüksek olması ve fiziki altyapı yetersizlikleri kaliteyi etkileyen diğer önemli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son dönemde yükseköğretim kontenjanlarının artması, öğrenci affı gibi nedenlerle öğrenci sayısının hızla artmış olması sonucunda zaten OECD ortalamasının üstünde olan öğretim üyesi başına öğrenci sayısı daha da yükselmiştir. Bu nedenle Öğretim Üyesi Yetiştirme Programının etkin olarak sürdürülmesi önem taşımaktadır.

Öğretim üye ve elemanlarının üniversiteler ve bölgeler arasında dengesiz dağılımı da yükseköğretimin bir diğer sorunudur. 2012-2013 eğitim döneminde örgün öğretimdeki öğrencilerin yüzde 10,5'i vakıf üniversitelerinde öğrenim görmekte iken öğretim elemanlarının yüzde 12,8'i, öğretim üyelerinin ise yüzde 13,8'i bu üniversitelerde görev yapmaktadır. Lisans ve önlisans programlarına kayıtlı örgün eğitimdeki öğrencilerin yüzde 29,7'si üç büyük ilde yer alırken, öğretim üyelerinin yüzde 43,3'ü bu illerde

yoğunlaşmaktadır. Bunun sonucunda, ülke genelinde öğretim üyesi başına 43,1 öğrenci düşerken, üç büyük ilde bu sayı 39,6'dır.

Yeni kurulan üniversitelerle birlikte fiziki ihtiyaçlarda artış meydana gelmiştir. Yükseköğretim kurumlarında ilave kapalı alanlar yaratılması gereği bulunmakla birlikte mevcut kapalı alanların da daha etkin şekilde kullanılması önem arz etmektedir.

Artan üniversite sayısı ve örgün yükseköğretim kontenjanlarına paralel olarak yurt ihtiyacı da artmaktadır. 2013-2014 eğitim öğretim döneminde yükseköğretim düzeyindeki yurt kapasitesi 588.280'dir. Bu kapasitenin 302.778'i Yurt-Kur, 62.408'i üniversite, 223.094'ü de özel yurtlardan oluşmaktadır. Yurt-Kur yurtlarında başvuru yapılabilecek boş yatak kapasitesi 94.708 iken başvuran sayısı 368.101 olmuş ve karşılama oranı yüzde 25,7 olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan, Yurt-Kur yurtlarının özellikle maliyet ve güvenlik açısından öncelikli olarak tercih edilmesi, yurtların kalite standartlarının yüksek olması sonucunda yurtlardaki doluluk oranı yüzde 100'e ulaşmıştır. Önümüzdeki dönemde yükseköğretimdeki genişlemeyle beraber öğrencilerin barınma ve burs/kredi ihtiyaçlarının artacağı göz önünde bulundurulduğunda finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve buna bağlı olarak Yurt-Kur'un kurumsal kapasitesinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Küreselleşme sürecinde bireylerin farklı ülkelerde yaşama, çalışma ve öğrenim fırsatlarını elde etmesi ve bilgi ekonomisi sürecinde küresel bilgi paylaşımının önem kazanmasıyla birlikte uluslararasılaşma, yükseköğretimde önemli bir eğilim haline gelmiştir. Bu eğilime paralel olarak 2011 yılında dünyadaki toplam uluslararası öğrenci sayısı yaklaşık 4,3 milyona ulaşmış olup Türkiye'nin bu öğrencilerden aldığı pay yüzde 1'in altındadır. Yükseköğretimde uluslararasılaşma boyutu konusunda farkındalığın artırılması, Türkiye'nin bu alandaki ulusal politika eksikliğinin giderilmesi ve dünyadaki uluslararası öğrencilerden daha fazla pay alarak öğrenci çeken bir ülke konumuna gelmesi amacına yönelik olarak hazırlanan Yabancı Öğrenci Strateji Belgesi'nin hayata geçirilmesi beklenmektedir.

2011 yılı verilerine göre, eğitimde kalma beklentisi OECD'de yüzde 17,5, AB-21'de yüzde 17,7 iken Türkiye'de yüzde 16'dır. Aynı yıl verilerine göre yetişkin nüfusta (25-64 yaş) ortaöğretim ve daha üst seviyede eğitim düzeyine sahip olanların oranı Türkiye'de yüzde 32 iken bu oran OECD ortalamasında ise yüzde 75'dir. Ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınması ve yükseköğretime erişimde sağlanan gelişmeler sonucunda nüfusun eğitim düzeyinin artması öngörülmektedir Türkiye'de yetişkin nüfusun bilgi, beceri ve yeterliliklerinin düşük kalması, bu kişilerin sosyal ve ekonomik hayata etkin olarak katılımını da zorlaştırmaktadır.

Türkiye, 2013 yılında OECD tarafından yürütülen ve ikincisi yapılan 15-65 yaş grubu yetişkinlerin eğitim durumları, eğitimlerinden edinmiş oldukları birikimi, bu birikimin iş hayatına geçişte ne şekilde kullanıldığı ve eğitim sisteminin sosyo-ekonomik hayatın gereklerine ne şekilde yanıt verdiği hususlarında istatistikî bilgi toplanması ve karşılaştırmalı değerlendirmelerde bulunulmasını amaçlayan PIAAC Programı'na

(Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Değerlendirilmesi Programı) ilk defa katılmıştır.